

ΔΩΡΕΑΝ

ΔΟΡΥΦΟΡΟΣ

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗ
ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ ΜΟΝΑΧΟΥ

Χριστουγεννιάτικη
ΕΚΔΗΛΩΣΗ

11 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022

ΜΚΖ WESTEND
ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ
11:00 - 18:00

- ✓ ΠΛΟΥΣΙΑ ΕΔΕΣΜΑΤΑ
- ✓ ΖΩΝΤΑΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

Δράση Προσφοράς και αλληλεγγύης

στοργή
ΗΡΕΪΟΥ
ΚΙΣΤΟΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΙΔΩΝ ΜΟΝΑΧΟΥ

Κονσέρτιντ & Design | G.E.V. Souli & A

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Έχοντας λάβει υπόψη την υγειονομική κατάσταση που επικρατεί στην πόλη του Μονάχου, η οργανωτική επιτροπή της φιλανθρωπικής δράσης των Ελληνικών Συλλόγων και Φορέων Μονάχου βρίσκεται στην ευχάριστη θέση να σας ανακοινώσει ότι φέτος θα πραγματοποιηθεί και η καθιερωμένη Φιλανθρωπική Εκδήλωση.

Συγκεκριμένα, την **Κυριακή 11 Δεκεμβρίου** από ώρα **11 π.μ. έως 6 μ.μ.** στο **Multikulturelles Jugendzentrum Westend - MKJZ**, Westendstr 66a, 80 339 München.

Όπως και στις εκδηλώσεις μας πριν την πανδημία, οι σύλλογοι θα προσφέρουν εδέσματα έναντι 1 €, καθώς και καφέδες, νερά και αναψυκτικά.

Η εκδήλωση θα πλαισιωθεί με ζωντανή μουσική από μουσικά σχήματα της περιοχής.

Είσοδος ελεύθερη

*Σημειώνεται ότι θα εφαρμοστούν κάποια προληπτικά μέτρα προστασίας, προς αποφυγή μιας πιθανής διάδοσης του ιού, όπως για παράδειγμα η ύπαρξη διαφορετικής εισόδου και εξόδου καθώς και το ότι δεν θα υπάρχουν τραπέζια ενώ τα εδέσματα θα προσφέρονται συσκευασμένα.

Η οργανωτική επιτροπή

✓ **ΣΤΗΡΙΞΕ ΚΙ ΕΣΥ!**

ΕΙΔΙΚΟΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ

PIRAEUS BANK Frankfurt

Doryforos e.V.

IBAN: DE84 5242 0600 8167 9673 35

Verwendungszweck: Aktion 2022

**Και φέτος στηρίζουμε 3 ιδρύματα παιδιών
(2 στην Ελλάδα και ένα στο Μόναχο)**

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ

Της σύνταξης

Αγαπητοί αναγνώστες και φίλοι του ΔΟΡΥΦΟΡΟΥ,

Βαδίζουμε προς τις **γιορτές των Χριστουγέννων και του νέου έτους** και όλα δείχνουν ότι μετά από δυο χρόνια θα γίνουν και πάλι μέσα σε μια „κανονικότητα,„. Τα κρούσματα του ιού και ιδιαίτερα στο Μόναχο είναι πολύ χαμηλά που μας επιτρέπει συγκρατημένα μεν να ελπίζουμε ότι μπορούμε να γιορτάσουμε και πάλι „φυσιολογικά,„

Οι σύλλογοι, ο ένας μετά τον άλλον έχουν ξεκινήσει και πάλι τις δραστηριότητές τους και ανακοινώνουν **μεγάλες μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις.**

Πριν τις γιορτές όμως θα συναντηθούμε όλοι μαζί και πάλι στην **φιλανθρωπική εκδήλωση** συλλόγων και φορέων Μονάχου στις 11 Δεκεμβρίου, ημέρα Κυριακή στο Multikulturelles Jugendzentrum Westend , Westendstr 66a. Σε μια εκδήλωση με ελεύθερη είσοδο όπου από το πρωί στις 11 π.μ. έως στις 6 μ.μ. σύλλογοι θα προσφέρουν εδέσματα έναντι 1 € προκειμένου να στηριχτεί η δράση μας υποστήριξης 3 παιδικών ιδρυμάτων (2 στην Ελλάδα και ένα στο Μόναχο). Είναι μια δράση που σημασία δεν έχει το ποσό που θα συγκεντρωθεί αλλά η συλλογική, εθελοντική και ενωτική οργάνωση και παρουσία του Ελληνισμού του Μονάχου.

Ο ΔΟΡΥΦΟΡΟΣ δεν είναι κερδοσκοπικός φορέας. Λειτουργεί αποκλειστικά με στόχο την προώθηση του Ελληνισμού, των δράσεών του και την ενίσχυση της προσπάθειάς του να αναβαθμίσει την παρουσία του στην πόλη που ζει. Για το λόγο αυτό στηρίζουμε συλλόγους, φορείς, αθλητικά και πολιτιστικά σωματεία και δίκτυα που στηρίζονται στον εθελοντισμό. Τα μοναδικά έσοδα προκύπτουν από δωρεές με συγκεκριμένο στόχο / δράση. Δηλαδή να καλυφθούν π.χ. τα έξοδα μιας έκδοσης την περίοδο της πανδημίας με όλα τα ελληνικά εστιατόρια προκειμένου να στηριχτούν οι επιχειρήσεις που έπρεπε για μεγάλο διάστημα να είναι κλειστές.

Ραντεβού στις 11 Δεκεμβρίου 2022 στην 8η φιλανθρωπική εκδήλωση.

Φιλικά

Κώστας Τάτσης
Υπεύθυνος έκδοσης

Δεκέμβριος 2022

ΜΟΝΑΧΟ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ

Από την εορτή και δοξολογία του ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ Μονάχου με αφορμή για την απελευθέρωση των βορείων νησιών του Αιγαίου στην ενορία του Αγ. Γεωργίου παρουσία του Γεν. Προξένου της Ελλάδας Β. Γκουλούση

1ο Δημοτικό σχολείο Μονάχου: Μια όμορφη δράση

Συμβούλιο γονέων Πρώτο Δημοτικό

Στις 11.11.2022 πραγματοποιήθηκε το πρωινό που ετοίμασε ο σύλλογος γονέων για όλα τα παιδιά και τους εκπαιδευτικούς του 1ο δημοτικού.

Να ευχαριστήσουμε την διευθυντρια Ειρήνη Ντελέζου για το υπέροχο μουσικό που έκανε με τα παιδιά την Vaso Gerofaka για το χορευτικό και όλους τους εκπαιδευτικούς που συνέβαλαν ώστε να γίνει με επιτυχία αυτή η εκδήλωση.

Να ευχαριστήσουμε και τον επιστάτη μας κ. Γιάννη και τις μαμάδες που ήρθαν και μας βοήθησαν.

Οι εποχές είναι δύσκολες και υπάρχουν άνθρωποι γύρο μας που δυσκολεύονται να έχουν ακόμα και το καθημερινό φαγητό τους έτσι πήρε την πρωτοβουλία ο σύλλογος να προσφέρει Brezel Butterbrezel Semmel και Κρουασάν στο συσσίτιο της πόλης (Tafel)

4ο Ελληνικό Δημοτικό σχολείο Μονάχου

Για οργανωτικούς λόγους γιορτάστηκε η επέτειος της 28ης Οκτωβρίου με μια χρονική καθυστέρηση

Νηπιαγωγείο Μονάχου: Ευχαριστήρια επιστολή στο Flughafenverein München

Τα παιδιά και το προσωπικό του ελληνικού νηπιαγωγείου της Ορθόδοξης Μητρόπολης, ευχαριστούν θερμά την εταιρία Flughafenverein München e.V., (www.flughafenverein.de) τον κ. Thomas Bihler και την κ. Νίτσα Λιαλιάγκου για την ευγενική προσφορά επίπλων που δώρισαν στο νηπιαγωγείο μας.

Η παρούσα επιστολή αποτελεί ελάχιστη ένδειξη εκτιμήσεως έναντι της αξιόλογης πράξης σας!

Οι νέοι μας

Πασχάλης Ναλμπάντης (Μόναχο) 2η θέση στο Finals 9 Sachsen-Anhalt Cup 2022 Taekwondo

Κυριακή και Δημήτρης Νάτσικας (Μόναχο) 3η θέση στο Finals 9 Sachsen-Anhalt Cup 2022 Taekwondo

Απεβίωσε ο Σωτήριος Σκανδάλης, ιδρυτικό μέλος της Ηπειρωτικής Κοινότητας Μονάχου και για πολλά χρόνια μέλος του ΔΣ της, για πολλά χρόνια μέλος και της Ελληνικής Κοινότητας Μονάχου

Θερμά συλλυπητήρια στην οικογένειά του

Εργαζόμενοι της BMW

4000 περίπου εργαζόμενοι σταμάτησαν για σχεδόν 2,5 ώρες την παραγωγή στο εργοστάσιο της BMW στο Μόναχο.

Ο σύνδεσμος εργοδοτών δεν κατέθεσε άλλη πρόταση δηλ. παραμένει στην πρόταση του εφάπαξ ποσού των 3.000 € για τους επόμενους 30 μήνες δηλ. 100 € το μήνα, ποσό όμως που δεν θα συνυπολογιστεί στο εισόδημα μόλις ολοκληρωθεί το χρονικό διάστημα των 30 μηνών.

Το συνδικάτο μετάλλου, IGM, επιμένει στη δική του πρόταση της αύξησης του 8%

Φωτογραφίες: Β. Κ.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥΣ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ

Σύλλογος Κρητών: Νέο Διοικητικό Συμβούλιο:

Μετά τις εκλογές για ανάδειξη νέου Δ.Σ. του συλλόγου μας για τη διετία 2022-2024, την περασμένη Κυριακή 30.10.2022, προέκυψε η εξής σύνθεση:

- Πρόεδρος: Στέλιος Ε. Αντωνάκης
- Αντιπρόεδρος: Μιχάλης Δρυδάκης
- Γραμματέας: Εβίτα Κτιστάκη
- Ταμίας: Ανδρέας Παρασκευάς
- Οργ. Γραμματέας: Βασίλης Μαρής
- Υπεύθ. Δημοσίων σχέσεων: Μανώλης Κυριακάκης
- Υπεύθ. νεολαίας και χορευτικού: Εύα Δρυδάκη
- Αναπληρωματικό μέλος Δ. Σ.: Ιωάννα Αντωνάκη

55ος
Ετησίος
Χορός

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΝΤΙΩΝ
ΜΟΝΑΧΟΥ

www.pontos-muenchen-ev.de

Ατματοΐδης
Γιώργος

Καρασαββίδης
Δημήτρης

Αντωνιάδης
Θανάσης

PAULANER AM NOCKHERBERG
HOCHSTRASSE 77 - 81541 MÜNCHEN
U2 - TRAM 18 - BUS 52

ΣΑΒΒΑΤΟ 07 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2023 ΟΡΑ 18:00

Λαϊκό πρόγραμμα Genima Band
Συμμετέχουν οι καλλιτέχνες του Συλλόγου:
Μωυσιάδης Νίκος, Χαρτοματοΐδης Παύλος, Θεοδοσιάδης Άγγελος,
Κουγιουμτζίδης Αναστάσιος, Σαρουσαββίδης Παναγιώτης

Γενική Είσοδος: 12 € - Είσοδος παιδιών 6 - 12 ετών: 8 €

 AEGEAN
A STAR ALLIANCE MEMBER

Σύλλογος Ποντίων Μονάχου:

Το ΔΣ του συλλόγου ανακοίνωσε ότι η μεγάλη μουσικοχορευτική εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί φέτος στις 7 Ιανουαρίου 2023 στην Paulaner

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Απλοποιείται η απόκτηση ΑΦΜ

Με νέο νόμο απλοποιείται η διαδικασία απόκτησης Αριθμού Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) και για τους κάτοικους εξωτερικού.

Συγκεκριμένα η απόκτηση ΑΦΜ θα μπορεί να γίνεται από οποιαδήποτε Εφορία χωρίς να είναι υποχρεωτική η προσέλευση του φορολογικού εκπροσώπου τους αποκλειστικά στη Δ.Ο.Υ. Κατοίκων Εξωτερικού αλλά αφού οι κάτοικοι εξωτερικού θα μπορούν σε οποιαδήποτε Δ.Ο.Υ. να εμφανιστούν είτε οι ίδιοι, είτε ο φορολογικός εκπρόσωπος που θα ορίσουν και με την προσκόμιση του πληρεξουσίου και το έντυπο Δ210 να αποκτήσουν ΑΦΜ.

απόφαση 1134/05-10-2022

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Τι είναι το „επίδομα του πολίτη,, (Bürgergeld)

Την Πέμπτη το Ομοσπονδιακό Κοινοβούλιο ενέκρινε το νομοσχέδιο που αφορά το Bürgergeld.

Η απόφαση της Ομοσπονδιακής Βουλής θέλει από τον Ιανουάριο του 2023 ένα νέο «επίδομα του πολίτη» που είναι κατά βάση ένα κοινωνικό βοήθημα και θα αντικαταστήσει τα κοινωνικά επιδόματα της «νομοθεσίας Hartz». Σήμερα όμως η Βουλή των Κρατιδίων (Bundesrat) δεν ενέκρινε το νομοσχέδιο καθώς καταψηφίστηκε από τα κόμματα της αντιπολίτευσης CDU, CSU, AfD. Σημειώνεται ότι για την απαιτούμενη πλειοψηφία ήταν αναγκαίοι και ψήφοι πέρα των κομμάτων του κυβερνητικού συνασπισμού SPD, Grünen, FDP.

Τώρα θα οριστεί μια επιτροπή διαιτησίας που θα την αποτελούν συνολικά 32 βουλευτές (16 από κάθε κοινοβούλιο) για να καταλήξει σε ένα νέο σχέδιο νόμου που θα πρέπει να ψηφιστεί εκ νέου από Ομοσπονδιακή και κρατιδιακή Βουλή. Ακόμη και να μην προλάβουν τη ψήφιση του νόμου για να ισχύει από 1.1.2023, αργά η γρήγορα και με όποιες διορθωτικές αλλαγές θα καθιερωθεί στη ζωή της Γερμανίας.

Τι είναι όμως το Bürgergeld ; Τι προέβλεπε το σχέδιο νόμου (εκτός από τις αυξήσεις)

Ποιος δικαιούται το επίδομα:

Όσοι έχουν τη δυνατότητα να εργαστούν και είναι άνω των 15 ετών

Άτομα που χρειάζονται βοήθεια κάτω των 15 και άνω των 65 ετών Άτομα που δεν μπορούν να καλύψουν από μόνοι τους τις ανάγκες διαβίωσης

Άτομα των οποίων ολοκληρώνεται ο χρόνος στο ταμείο ανεργίας (ALG)

Πώς προσδιορίζεται το ποσό επιδόματος ; Εισόδημα & περιουσιακά στοιχεία του πολίτη

Το „Bürgergeld“ καταβάλλεται για έξι μήνες και μετά πρέπει να υποβληθεί νέα αίτηση. Το χρηματικό ποσό που καταβάλλεται υπολογίζεται ως εξής:

- Επίπεδο / ύψος των εξόδων διαβίωσης
- Κόστος ενοικίασης κατοικίας
- Ποσό εισοδήματος και περιουσιακά στοιχεία
- Ποσό εισοδήματος και περιουσιακά στοιχεία συζύγου, συντρόφου

Αλλαγή φιλοσοφίας με το Bürgergeld

- Τα περιουσιακά στοιχεία ενός ατόμου εξετάζονται μόνο δυο χρόνια μετά την καταβολή του „Bürgergeld“ προκειμένου να μειωθεί η γραφειοκρατία.
- Ακριβώς για όσο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλ των δυο ετών, το κόστος ενοικίου του διαμερίσματος θα αναγνωρίζεται για δύο χρόνια χωρίς πλαφόν.
- Στους πρώτους 24 μήνες χορηγούνται επιδόματα εάν δεν υπάρχει «σημαντικός πλούτος». Εδώ ισχύει το όριο των 60.000 ευρώ για τον πραγματικό δικαιούχο και 30.000 ευρώ για κάθε επιπλέον άτομο (σύντροφος / σύζυγος).
- Επιπλέον, δεν θα αξιολογείται το αυτοκίνητο ή το διαμέρισμα του δικαιούχου.

Τα παραπάνω σημεία αποτελούν και τη σημαντική αλλαγή - διαφορά σε σχέση με το Hartz4.

Με το επίδομα «Hartz IV» που ισχύει σήμερα, οι δικαιούχοι βρίσκονται υπό συνεχή και εξονυχιστικό έλεγχο από το κράτος.

Αν, για παράδειγμα, ο αρμόδιος υπάλληλος κρίνει ότι μένουν σε μεγάλο και ακριβό σπίτι, υποχρεώνονται να μετακομίσουν σε μικρότερο, προκειμένου να συνεχίσουν να λαμβάνουν το επίδομα.

Εάν αρνηθούν μία δουλειά ή επανεκπαίδευση που τους προτείνει το Ομοσπονδιακό Γραφείο Εργασίας (ο αντίστοιχος ΟΑΕΔ), θεωρώντας ότι δεν είναι κατάλληλη γι αυτούς, υφίστανται περικοπή έως 30% στο ούτως ή άλλως πενιχρό βοήθημα. Μετά από μία δεύτερη άρνηση η μείωση φτάνει το 60% ή ακόμη και το 100%, κάτι που η γερμανική δικαιοσύνη κρίνει πλέον αντισυνταγματικό.

Η «νομοθεσία Hartz» πήρε το όνομά της από σχετικές εισηγήσεις ενός πρώην μάντζερ της Volkswagen, του Πέτερ Χαρτς, με στόχο τη μείωση της ανεργίας, αλλά και των κοινωνικών δαπανών.

Επιπλέον εισόδημα για τους δικαιούχους του Bürgergeld ;

Όποιος έχει έσοδα από εργασία που δεν επαρκούν για να καλύψει το κόστος ζωής μπορεί να έχει πρόσθετο εισόδημα στο πλαίσιο του Bürgergeld. Όπως και με το Hartz IV, υπάρχουν όρια εσόδων.

Συγκεκριμένα: Τα πρώτα 100 ευρώ που κερδίζει ένας αποδέκτης του Bürgergeld δεν υπολογίζονται καθόλου στο εισόδημα του πολίτη. Έως επιπρόσθετο όριο εισοδήματος είναι τα 1.200 ευρώ καθαρά μηνιαίως, το 20% αυτού θα συμψηφίζεται με το Bürgergeld.

Τι είναι το μπόνους των 3.000 € και ποιους αφορά

Από 26 Οκτωβρίου 2022 έως 31 Δεκεμβρίου 2024 οι εργοδότες μπορούν να δώσουν έως 3.000 ευρώ μπόνους για την κάλυψη μέρους της αύξησης του πληθωρισμού.

Το ποσό θα είναι χωρίς εισφορές στα ταμεία και την εφορία.

Όμως το αν ένας εργοδότης θα δώσει το συγκεκριμένο μπόνους το αποφασίζει μόνος του δηλαδή δεν είναι υποχρεωτικό να δώσει την οικονομική ενίσχυση.

Η οικονομική ενίσχυση έως 3.000 € μπορεί να δοθεί εφάπαξ αλλά και τμηματικά.

Εκτίμηση πάντως των ειδικών είναι ότι κυρίως οι μικρότερες επιχειρήσεις δεν θα προχωρήσουν στο μπόνους.

Η αντίδραση των συνδικάτων στην πρόταση - απόφαση της Κυβέρνησης

Η προσέγγιση των συνδικάτων δεν είναι ενιαία. Έτσι ενώ το συνδικάτο των εργαζομένων στον τομέα της Χημείας αποδέχτηκε ως συνδυασμό την πρόταση δηλ. δυο αυξήσεις από 1.500 € + δυο αυξήσεις με βάση τον κατάλογο μισθοδοσίας (Tabellenentgelte).

Αντίθετα το συνδικάτο μετάλλου και το συνδικάτο των εργαζομένων στον δημόσιο τομέα δεν αποδέχτηκαν την ένταξη της πρότασης στις συλλογικές διαπραγματεύσεις και διεκδικούν ξεχωριστή αύξηση καθώς το ποσό του μπόνους δεν θα παραμείνει στο εισόδημα μετά την 31η Δεκεμβρίου 2024

Γερμανία / Ευρωεκλογές: Μειώνει το όριο ηλικίας του εκλέγειν στα 16 έτη

«Για πρώτη φορά στη Γερμανία νέοι ηλικίας 16 ετών και άνω θα μπορούν να ψηφίσουν στις επόμενες εκλογές»

Το γερμανικό κοινοβούλιο ενέκρινε χθες το βράδυ νομοσχέδιο του κυβερνητικού συνασπισμού –με το οποίο δεν συμφωνούν το CDU/CSU και το Afd- βάσει το οποίου οι νέοι ηλικίας 16 ετών και άνω θα μπορούν να ψηφίσουν στις ευρωεκλογές που θα πραγματοποιηθούν το 2024.

Με αυτή την απόφαση ο κυβερνητικός συνασπισμός θέλει να αναγνωρίσει την πολιτική δέσμευση των νέων, καθώς οι πολιτικές αποφάσεις για την προστασία του κλίματος ή το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης επί παραδείγματι, επηρεάζουν ιδιαίτερα τη νέα γενιά.

Και σε άλλες χώρες της ΕΕ έχει μειωθεί ηλικιακό όριο του εκλέγειν, π.χ. Αυστρία και Μάλτα (16 έτη) Ελλάδα (17 έτη).

Κορωνοϊός: Πέντε ομόσπονδα κρατίδια θέλουν να καταργήσουν την „απομόνωση„

Πέντε ομόσπονδα κρατίδια θέλουν να καταργήσουν την „απομόνωση„ για άτομα που έχουν νοσήσει από κορωνοϊό.

Συγκεκριμένα τα κρατίδια τα ομόσπονδα κρατίδια Baden-Württemberg, Bayern, Hessen και Schleswig-Holstein θέλουν πολύ σύντομα να καταργήσουν την 5ήμερη καραντίνα.

Αντί της υποχρέωσης απομόνωσης, τα μολυσμένα άτομα θα έχουν την αυστηρότερη χρήση προστατευτικής μάσκας που διατρέχουν ιδιαίτερο κίνδυνο, για παράδειγμα σε νοσοκομεία ή γηροκομεία και γηροκομεία, εξήγησε ο υπουργός κοινωνικών θεμάτων Klose.

Πηγή: DPA

Στα 250 € το επίδομα τέκνων (Kindergeld) από 1.1.2023

Σύμφωνα με τα γερμανικά ΜΜΕ το επίδομα τέκνων στην Γερμανία θα αυξηθεί από 1.1.2023 στα 250 €

Αρχικά είχε σχεδιαστεί η αύξηση να φθάσει τα 237 €. Το 2022 το επίδομα τέκνων είναι 219 € για το πρώτο και για το δεύτερο παιδί και 225 για το τρίτο και κάθε επιπλέον παιδί.

Πηγή: dpa

Συμφωνήθηκε το εισιτήριο στα 49 €

Συμφωνήσαν σε εισιτήριο των 49 € για τα ΜΜΜ η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση και τα κρατίδια.

Θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί όπως και το εισιτήριο των 9 € του καλοκαιριού σε όλα τα ΜΜΜ (ακτός τα υπεραστικά τρένα) ενώ σχεδιάζεται να ξεκινήσει το νωρίτερο τον Ιανουάριο του 2023.

Θα ισχύει για 2 χρόνια με ανοιχτό το ενδεχόμενο να αυξηθεί η τιμή του το δεύτερο έτος.

Γιατί ονομάστηκε „Νύχτα των Κρυστάλλων“

Η «νύχτα των κρυστάλλων» αποτελεί το πρώτο μαζικό πογκρόμ εναντίον των Εβραίων στη Γερμανία. Συνέβη τη νύχτα της 9ης Νοεμβρίου 1938 ως τις πρώτες πρωινές ώρες της επόμενης μέρας και ήταν η πρώτη ένδειξη για το τι θα ακολουθούσε αργότερα με το εβραϊκό ολοκαύτωμα. Ονομάστηκε «νύχτα των κρυστάλλων», επειδή οι Ναζί ξέσπασαν πάνω στις ιδιοκτησίες των Εβραίων, σπάζοντας τις βιτρίνες πολλών καταστημάτων τους.

Όλα ξεκίνησαν δύο μέρες νωρίτερα, όταν ένας γερμανοεβραίος, ο Χέρσελ Γκρίσπαν, σκότωσε στο Παρίσι τον γραμματέα της γερμανικής πρεσβείας Ερνστ Φον Ρατ. Ο φόνος του γερμανού

διπλωμάτη χρησιμοποιήθηκε ως δικαιολογία για τις επιθέσεις που εκδηλώθηκαν εναντίον των Εβραίων σε όλη τη Γερμανία. Φαινομενικά, οι επιθέσεις αυτές ήταν αυθόρμητες, αλλά στην πραγματικότητα «ενορχηστρώθηκαν» από τη ναζιστική κυβέρνηση.

Κατά τη νύχτα των κρυστάλλων, καταστράφηκαν 1.574 συναγωγές, πάνω από 7.000 εβραϊκά καταστήματα και 29 πολυκαταστήματα, ενώ 30.000 Εβραίοι συνελήφθησαν και οδηγήθηκαν σε στρατόπεδα συγκέντρωσης. Ο αριθμός των γερμανοεβραίων που σκοτώθηκαν είναι ασαφής. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, κυμαίνεται από 36 έως 200, ενώ μεταξύ των νεκρών περιλαμβάνονται και αρκετοί μη Εβραίοι, που είχαν την ατυχία να μοιάζουν.

«Όλο και περισσότεροι Τούρκοι καταφεύγουν στη Γερμανία»

Deutsche Welle: «Δεν υπάρχει ελευθερία έκφρασης, υπάρχει όμως πληθωρισμός και φτώχεια: Η πολιτική και οικονομική κατάσταση στην Τουρκία είναι τεταμένη. Όλο και περισσότεροι Τούρκοι καταφεύγουν στη Γερμανία. Η DW έχει τους αριθμούς της ομοσπονδιακής Αστυνομίας».

Όπως αναφέρει το δημοσίευμα που υπογράφει η Elmas Torcu, στα σύνορα τις Γερμανίας οι Αρχές εντοπίζουν όλο και περισσότερους μετανάστες και διακινητές με τουρκική υπηκοότητα, κάτι που αποδεικνύουν τα στοιχεία που έδωσε η γερμανική Αστυνομία απαντώντας σε ερώτηση της DW. Τους εννέα πρώτους μήνες του έτους η Αστυνομία είχε εντοπίσει 5.362 Τούρκους πολίτες που πέρασαν παράνομα τα γερμανικά σύνορα, ενώ το 2021 συνολικά ήταν 2.531 και το 2020 1.629.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Αστυνομικής Διεύθυνσης του Μονάχου ο αριθμός των Τούρκων πολιτών που πέρασαν τα σύνορα από τον Ιανουάριο έως τον Σεπτέμβριο του 2022 ήταν αυξημένος κατά 254% σε σχέση με το αντίστοιχο περσινό διάστημα. Αλλά και οι διακινητές με τουρκικό διαβατήριο είναι περισσότεροι, καθώς τους εννέα πρώτους μήνες του έτους εντοπίστηκαν συνολικά 185 Τούρκοι διακινητές, όταν το 2021 ήταν συνολικά 111 και το 2020 μόλις 56.

Το δημοσίευμα αναφέρεται αναλυτικά στην επιδείνωση της πολιτικής και οικονομικής κατάστασης στην Τουρκία και στο νέο νομικό πλαίσιο κατά της διασποράς 'ψευδών ειδήσεων' στην Τουρκία, που για τους επικριτές αποτελεί μία ακόμη προσπάθεια υπονόμησης της ελευθερίας του Τύπου και της έκφρασης, ιδίως ενόψει των επερχόμενων

εκλογών. Μεταξύ άλλων, το δημοσίευμα επισημαίνει τη δυσαρέσκεια ιδιαίτερως των νέων ανθρώπων στην Τουρκία, καθώς δημοσκόπηση έδειξε ότι η συντριπτική τους πλειοψηφία θεωρεί ότι δεν έχει κανένα μέλλον στη χώρα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ομοσπονδιακής Υπηρεσίας για τη Μετανάστευση και το Άσυλο (BAMF), περίπου 16.000 Τούρκοι έχουν αιτηθεί άσυλο στη Γερμανία από τον Ιανουάριο έως τον Οκτώβριο του 2022, αύξηση κατά 175,7%, με την Τουρκία να αποτελεί πλέον την τρίτη κατά σειρά χώρα προέλευσης των αιτούντων άσυλο μετά τη Συρία και το Αφγανιστάν.

Μικρό το ενδιαφέρον για το Παγκόσμιο Κύπελλο στο Κατάρ

Το Παγκόσμιο Κύπελλο ποδοσφαίρου θα ξεκινήσει σύντομα στο Κατάρ - αλλά σύμφωνα με την ARD-DeutschlandTrend, περισσότεροι από τους μισούς Γερμανούς δεν σκοπεύουν να παρακολουθήσουν αγώνες.

Από τις 20 Νοεμβρίου έως τις 18 Δεκεμβρίου το Παγκόσμιο Κύπελλο ποδοσφαίρου ανδρών θα διεξαχθεί στο Κατάρ. Ωστόσο, το ενδιαφέρον για τους αγώνες είναι περιορισμένο - τουλάχιστον μια εβδομάδα πριν την έναρξη του τουρνουά.

Σύμφωνα με το ARD-DeutschlandTrend στο Morgenmagazin, περισσότεροι από τους μισούς Γερμανούς (56%) υποθέτουν ότι δεν θα παρακολουθήσουν κανένα από τους αγώνες .

Το 15% θέλει να παρακολουθήσει λιγότερους αγώνες από ό,τι στα προηγούμενα Μουντιάλ. Μόνο το ένα πέμπτο των ερωτηθέντων σκοπεύει να συντονιστεί σε εξίσου

πολλά (18% ή ακόμη περισσότερα παιχνίδια (2%).

Το 9% δεν γνωρίζει ακόμη αν θα παρακολουθήσει το Παγκόσμιο Κύπελλο ή όχι.

Το φετινό παγκόσμιο κύπελλο στο Κατάρ θεωρείται αμφιλεγόμενο τόσο λόγω της κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που επικρατεί στη χώρα, αλλά και λόγω της ημερομηνίας διεξαγωγής του. Για πρώτη φορά παγκόσμιο κύπελλο θα διεξαχθεί στο τέλος του έτους (χειμώνα).

Τηλεοπτικά δικαιώματα στην Γερμανία και Ελλάδα

Στη Γερμανία τα δικαιώματα τα έχει το Magenta TV της Telekom αλλά συνολικά 48 παιχνίδια από το Παγκόσμιο Κύπελλο Ποδοσφαίρου 2022 στο Κατάρ θα μεταδοθούν ελεύθερα στο ARD και το ZDF. Το εναρκτήριο παιχνίδι, όλα τα παιχνίδια της Εθνικής Γερμανίας και οι ημιτελικοί καθώς και ο τελικός θα προβληθούν στη δημόσια τηλεόραση .

Ελλάδα

Προημιτελικοί, ημιτελικοί και τελικός του Παγκοσμίου Κυπέλλου Ποδοσφαίρου του Κατάρ θα μεταδοθούν από τον ANT1 ελεύθερα και χωρίς καμία συνδρομή. Ο ANT1 θα μεταδώσει τηλεοπτικά τουλάχιστον 32 από τους 64 αγώνες, ενώ οι υπόλοιποι θα είναι με συνδρομή στον ANT1+

Η διαδικασία:

Fussball-WM.FHD WM 2022		Alle Gruppen	
Gruppe A Katar Ecuador Senegal Niederlande	Gruppe B England Iran USA Wales	Gruppe C Argentinien Saudi Arabien Mexiko Polen	Gruppe D Frankreich Australien Dänemark Tunesien
Gruppe E Spanien Costa Rica Deutschland Japan	Gruppe F Belgien Kanada Marokko Kroatien	Gruppe G Brasilien Serbien Schweiz Kamerun	Gruppe H Portugal Ghana Uruguay Südkorea

Οι αγώνες θα ξεκινήσουν με 8 ομίλους όπου σε κάθε όμιλο θα είναι τέσσερις ομάδες. Κάθε ομάδα του ομίλου θα δώσει έναν αγώνα με τις υπόλοιπες τρεις ομάδες του ίδιου ομίλου.

Στην επόμενη φάση (των 16) προκρίνονται οι πρώτες δυο ομάδες κάθε ομίλου όπου οι 8 πρώτες ομάδες των ομίλων θα κληρωθούν στη συνέχεια με τις δεύτερες κάθε ομίλου σε αγώνα νοκ άουτ.

Ώρες:

Η διεξαγωγή των αγώνων θα είναι μεταξύ 11 π.μ. και 8 μ.μ. (ώρα Γερμανίας)

ΔΙΕΘΝΗ

Spiegel: «Πώς ο Erdoğan επιδιώκει να εκβιάσει τη Δύση με το θέμα του ΝΑΤΟ»

«Ο αιώνιος παίκτης»

Οι υψηλόβαθμοι αξιωματούχοι επιστρέφουν πλέον σωρηδόν στην Τουρκία. Την περασμένη εβδομάδα ήταν ΓΓ του ΝΑΤΟ Jens Stoltenberg. Αυτή την εβδομάδα ήταν η σειρά του νεοεκλεγέντος Πρωθυπουργού της Σουηδίας Ulf Kristersson να επισκεφτεί στην Άγκυρα τον Τούρκο Πρόεδρο Recep Tayyip Erdoğan.

Μόλις πριν από ένα χρόνο, ο Erdoğan ήταν ένας παρίας της διεθνούς Πολιτικής. Εξαιτίας της απρόβλεπτης Εξωτερικής του Πολιτικής, είχε κατορθώσει να αποξενώσει ταυτόχρονα Ευρωπαίους, Αμερικανούς και διάφορα κράτη της Μέσης Ανατολής. Ο πόλεμος στην Ουκρανία άλλαξε απότομα την κατάσταση. Ξαφνικά ο Erdoğan είναι ένας περιζήτητος ηγέτης. Είναι ένας από τους λίγους πολιτικούς που διατηρεί στενούς δεσμούς τόσο με τη Μόσχα, όσο και με το Κίεβο. Σε συνεργασία με τον ΓΓ του ΟΗΕ António Guterres διαπραγματεύτηκε μάλιστα τη Συμφωνία για τα Σιτηρά μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας, η οποία έχει κάπως απαλύνει την πείνα στον κόσμο.

Αλλά ο Erdoğan δεν θα ήταν ο Erdoğan, αν δεν γνώριζε πώς να εκμεταλλευτεί υπέρ του αυτή την ιδιαίτερη γεωπολιτική κατάσταση. Μετά από σχεδόν 20 χρόνια στην εξουσία

έχει αποκτήσει όσο κανένας άλλος Τούρκος πολιτικός την ικανότητα να εκμεταλλεύεται τις αδυναμίες των αντιπάλων του. Αυτό τον έκανε τον πιο ισχυρό αρχηγό του τουρκικού κράτους από τον ιδρυτή της Τουρκικής Δημοκρατίας Mustafa Kemal Atatürk και μετά. Εδώ και καιρό χρησιμοποιεί αυτή τη στρατηγική και στις σχέσεις του με τις άλλες χώρες. Έτσι, εμφανίζεται διατεθειμένος να εγκρίνει τη σχεδιαζόμενη διεύρυνση του ΝΑΤΟ, μόνον εφόσον η Σουηδία και η Φινλανδία αποστασιοποιηθούν ακόμη πιο ξεκάθαρα από το ΥΡΓ, το παρακλάδι του Κουρδικού Εργατικού Κόμματος ΡΚΚ στη Συρία. Ο Τούρκος Πρόεδρος απαιτεί συγκεκριμένα από τη Στοκχόλμη και το Ελσίνκι να εκδίδουν στην Τουρκία τους υποστηρικτές του ΡΚΚ/ΥΡΓ.

Μέχρι στιγμής, οι Ευρωπαίοι έχουν αντιμετωπίσει τα αιτήματα της τουρκικής κυβέρνησης με δικαιολογημένες επιφυλάξεις. Τα νομικά εμπόδια είναι μεγάλα, καθώς θα πρέπει να είναι εγγυημένη η δίκαιη δίκη στη χώρα απέλασης, κάτι που συχνά δεν συμβαίνει στην περίπτωση της Τουρκίας.

Ωστόσο, ο Πρωθυπουργός Kristersson έστειλε κατά την επίσκεψή του το μήνυμα ότι θα προβεί σε παραχωρήσεις προς τον Τούρκο Πρόεδρο. «Μία από τις προτεραιότητες της κυβέρνησής μου είναι η καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, η καταπολέμηση του συνδυασμού οργανωμένο έγκλημα και τρομοκρατία», δήλωσε στην Άγκυρα. Μια φωτογραφία που κυκλοφόρησε αμέσως στα φιλοκυβερνητικά τουρκικά ΜΜΕ δείχνει τον Erdoğan να μιλά στον Kristersson με σηκωμένο το δάκτυλο. Το σουηδικό Κοινοβούλιο προτίθεται την ερχόμενη εβδομάδα να προετοιμάσει την αυστηροποίηση της αντιτρομοκρατικής νομοθεσίας.

Η αντιμετώπιση του Erdoğan είναι για τη Δύση μια άσκηση ισορροπίας. Από τη μία πλευρά, ο πόλεμος στην Ουκρανία εξαναγκάζει Ευρωπαίους και Αμερικανούς να συμβιβαστούν ως ένα βαθμό με τον εξουσιαστή στην Άγκυρα, καθώς το γεωπολιτικό του βάρος είναι πολύ μεγάλο για να τον δυσαρεστήσουν ειδικά αυτή τη στιγμή. Από την άλλη πλευρά, πρέπει να αποφύγουν την εντύπωση ότι είναι ευάλωτοι στους εκβιασμούς. Γιατί αυτό θα παρακινούσε τον Erdoğan να συνεχίσει να παίζει το παιχνίδι του.

Η ΕΕ έχει ήδη διδαχθεί κατά τη διάρκεια της προσφυγικής κρίσης του 2015-2016 το τι σημαίνει η σύναψη συμφωνίας με τον Erdoğan. Εκείνη την εποχή προέβη σε εκτεταμένες πολιτικές παραχωρήσεις για να πείσει την τουρκική κυβέρνηση να εμποδίζει τους πρόσφυγες από το να συνεχίζουν το ταξίδι τους προς την Ευρώπη. Από εκείνο το χρονικό σημείο και μετά, ο Erdoğan αξιοποίησε αυτό το μοχλό πίεσης, όποτε του δόθηκε η ευκαιρία.

Αυτή τη φορά η Δύση θα πρέπει να χαράξει από νωρίς «κόκκινες γραμμές». Και αυτό σημαίνει, για παράδειγμα, ότι δεν θα πρέπει να υποτάξει τις αρχές του Κράτους Δικαίου στις απαιτήσεις της Άγκυρας. Ασφαλώς δεν θα βλάψει, εάν οι Ευρωπαίοι υπενθυμίσουν στον Erdoğan ότι τους χρειάζεται τουλάχιστον όσο τον χρειάζονται και εκείνοι. Λίγους μήνες πριν από τις κρίσιμες προεδρικές και βουλευτικές εκλογές, η τουρκική οικονομία εξακολουθεί να βρίσκεται σε κρίση. Ο πληθωρισμός έφτασε τον Οκτώβριο στην τιμή-ρεκόρ του 85%. Οι πιθανότητες νίκης του Erdoğan δεν θα αυξηθούν, εάν τώρα μειωθούν και οι εμπορικές συναλλαγές με την Ευρώπη.

Maximilian Popp

ΕΛΛΑΔΑ

Ερευνα: Τι πιστεύουν οι Έλληνες για Ευρώπη και Γερμανία

Πανελλαδική δημοσκόπηση για την «Η εικόνα της Ευρώπης στην Ελλάδα σήμερα» δημοσιεύει το Ίδρυμα Φρίντριχ Νάουμαν για την Ελευθερία - Ελλάδας και Κύπρου (FNF) σε συνεργασία με την Κάπα Research.

Τα κύρια ευρήματα της έρευνας

Για ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Το 75% των Ελλήνων που συμμετείχε στην έρευνα πιστεύει ότι η Γερμανία είναι „πιό υποστηρικτική απέναντι στην Τουρκία,, ενώ το 66% δηλώνει ότι η Ελλάδα θα πρέπει ή μάλλον θα πρέπει να ενισχύσει τις διμερείς σχέσεις της με την Γερμανία.

Η Δημοτικότητα της Γερμανίας:

- Πολύ θετική: 4%
- Μάλλον θετική: 13%
- Ούτε θετική / ούτε αρνητική: 26%
- Μάλλον αρνητική: 27%
- Πολύ αρνητική: 29%
- ΔΓ/ΔΑ: 1%

Στο ερώτημα: Πιστεύετε ότι η εικόνα που έχετε για την Γερμανία βασίζεται περισσότερο: (ερώτημα σ όσους έχουν αρνητική γνώμη για τη Γερμανία)

- Στη στάση απέναντι στην Ελλάδα κατά τη δεκαετία της οικονομικής κρίσης: 43%
- Στην ιστορία της και τα ιστορικά γεγονότα που έλαβε μέρος : 37%
- Στη σημερινή της εικόνα και στη στάση της στις διεθνείς εξελίξεις: 19%
- ΔΓ/ΔΑ: 1%

Σε σχέση με το ποιος από τους δυο τελευταίους ηγέτες της Γερμανίας έχει φερθεί στην Ελλάδα δικαιότερα και με περισσότερο σεβασμό οι απαντήσεις είναι:

- Μέρκελ: 10%
- Σολτς: 25%
- Κανέναν: 54%
- Δεν γνωρίζω / δεν απαντώ: 11%

Οι δυο τελευταίοι Υπουργοί Οικονομικών

- Σόιμπλε: 3%
- Λίντνερ: 29%

- Κανένας: 54%
- Δεν γνωρίζω / δεν απαντώ: 14%

Για ΕΥΡΩΠΗ

- Η πλειονότητα των Ελλήνων πολιτών αισθάνεται ότι η Ελλάδα ανήκει στην Ευρώπη (74%) και το 71% δηλώνει ότι το μέλλον της χώρας θα είναι καλύτερο εντός της ΕΕ.
- Θετικοί εμφανίζονται οι πολίτες ως προς την κοινή πορεία της χώρας εντός της ΕΕ, με το 72% να επιθυμεί η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση να βαθύνει περισσότερο, πολιτικά και οικονομικά, ανάμεσα στα κράτη-μέλη.
- Σε ερώτηση σχετικά με το αν η χώρα είναι καλύτερα με ευρώ ή δραχμή, το 57% δηλώνει πίστη στο ευρώ έναντι του 33% που προτιμά τη δραχμή. Σε ερώτηση, ωστόσο, για την ενδεχόμενη στάση τους σε ένα δημοψήφισμα, μόλις το 25% δηλώνει ότι θα ψήφιζε υπέρ της αποχώρησης, έναντι του 67% που θα ψήφιζε για την παραμονή στη νομισματική ένωση.
- Διχασμένοι εμφανίζονται οι Έλληνες ως προς τη συνολική αποτίμηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με το 48% των πολιτών να τοποθετείται θετικά και το 50% αρνητικά. Το 2008 ήταν η χρονιά με την υψηλότερη θετική αποτίμηση της Ένωσης, με ποσοστό που άγγιζε το 83%, στον αντίποδα του 2015, όταν η αποτίμηση της ΕΕ σημείωσε τη χαμηλότερη θετική εκτίμηση, με μόλις 34%.
- Ελευθερία μετακίνησης και διακίνησης αγαθών, ενίσχυση της δημοκρατίας και προγράμματα στήριξης των πιο αδύναμων κρατών βρίσκονται ανάμεσα στα 3 κύρια θετικά χαρακτηριστικά της ΕΕ.
- Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο αναδεικνύεται ως ο θεσμός προς τον οποίο έχουν τη μεγαλύτερη εμπιστοσύνη οι πολίτες (60%), ακολουθούμενος από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με σημαντικά χαμηλότερα ποσοστά (43%). Σημαντική πτώση στα ποσοστά αυτά έχει παρατηρηθεί από τα υψηλά ποσοστά που συγκέντρωσαν οι δύο θεσμοί το 2008, από 82% και 79% αντίστοιχα.
- Αρνητικά διακεείμενοι οι πολίτες ως προς την ΕΕ σε ό,τι αφορά τη διεύρυνση των ανισοτήτων μεταξύ των κρατών, το έλλειμμα ηγεσίας και την απουσία κοινής αμυντικής και εξωτερικής πολιτικής.
- Η ελευθερία μετακίνησης εντός ΕΕ, τα προγράμματα ΕΣΠΑ, τα προγράμματα Erasmus και η κοινή προμήθεια εμβολίων κατά του κορωνοϊού αξιολογούνται ως οι σημαντικότερες κοινές πολιτικές της ΕΕ με θετικό αποτύπωμα.
- Αρνητική καταγράφεται η αξιολόγηση των πολιτών για την αντίδραση της ΕΕ στον πόλεμο κατά της Ουκρανίας, του πληθωρισμού και της ενεργειακής κρίσης.
- Το 73% των πολιτών δηλώνει ανήσυχο για πιθανότητα έλλειψης ηλεκτρικής ενέργειας ή καυσίμων για θέρμανση στα νοικοκυριά, για πιθανή κρίση αλληλεγγύης στην ΕΕ (69%), καθώς και για ελλείψεις σε τρόφιμα και βασικά αγαθά (47%) φέτος τον χειμώνα.
- Μοιρασμένες οι απόψεις των Ελλήνων σχετικά με τη γεωγραφική επέκταση και εισδοχή νέων κρατών-μελών στην ΕΕ, με το 47% να αντιμετωπίζει το ενδεχόμενο θετικά και το 43% αρνητικά. Την ίδια στιγμή, το 56% πιστεύει ότι η ένταξη χωρών των Δυτικών Βαλκανίων θα προσφέρει περισσότερη σταθερότητα στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.
- Η έρευνα διεξήχθη τον Σεπτέμβριο του 2022, σε συνεργασία με την Kara Research, στο πλαίσιο της ετήσιας καμπάνιας του Ιδρύματος. Η καμπάνια παγκόσμιου διαλόγου «Reshaping Europe» αφορά στο πώς η Ευρώπη μπορεί να γίνει πιο ανθεκτική προκειμένου να σταθεί απέναντι στους εχθρούς της ελευθερίας και της φιλελεύθερης δημοκρατίας, και στο πώς θα εξοπλίσουμε την Ευρωπαϊκή Ένωση για να αντιμετωπίσει τις μεγάλες προκλήσεις.

Περισσότερες δαπάνες για την Άμυνα από οποιαδήποτε άλλη χώρα του NATO

Frankfurter Allgemeine Zeitung: «Με το βλέμμα στραμμένο στην Τουρκία»

Η Ελλάδα βρίσκεται μόνη της στην κορυφή, πιο πάνω ακόμα και από τις Ηνωμένες Πολιτείες. Κανένα κράτος-μέλος του NATO δεν υπερβαίνει τόσο σταθερά και ξεκάθαρα το στόχο που έθεσε η Συμμαχία το 2006 να δαπανάται τουλάχιστον το 2% του ΑΕΠ για την Άμυνα, όσο η Ελλάδα. Σύμφωνα με στοιχεία του NATO, η χώρα ξόδεψε πέρυσι σχεδόν το 3,6% του ΑΕΠ της σε εξοπλισμούς. Στις ΗΠΑ το αντίστοιχο ποσοστό ήταν 3,57%, ενώ στη Γερμανία μόλις 1,5%. Σε απόλυτους

αριθμούς, οι δαπάνες της Ελλάδας εξακολουθούν φυσικά να είναι χαμηλές, ειδικά από τη στιγμή που η ελληνική Οικονομία απέχει πολύ από το επίπεδο του 2008, του τελευταίου έτος πριν από το ξέσπασμα της κρίσης του δημοσίου χρέους. Σε σχέση όμως με την οικονομική της δύναμη, η Αθήνα εξακολουθεί να επενδύει σημαντικούς πόρους στις Ένοπλες Δυνάμεις της, αυτό όμως συμβαίνει γιατί δεν έχει άλλη επιλογή.

Όπως και η Πολωνία, η οποία κατέχει την τρίτη θέση μεταξύ των χωρών του NATO με δαπάνες που ανέρχονται σχεδόν στο 2,34% του ΑΕΠ, η Ελλάδα συνορεύει με έναν εχθρικό ή τουλάχιστον απειλητικό γείτονα. Ότι είναι για την Πολωνία το εγκληματικό κράτος της Λευκορωσίας, είναι για την Ελλάδα η Τουρκία, ένα κράτος-μέλος του NATO. Οι σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών δεν ήταν σχεδόν ποτέ εύκολες, αλλά έχουν οξυνθεί ιδιαίτερα τους τελευταίους μήνες, με τις απειλές να προέρχονται ξεκάθαρα από την Τουρκία. Η Άγκυρα έχει επανειλημμένα απειλήσει ότι θα εισβάλει στα ελληνικά νησιά που βρίσκονται στα ανοιχτά των τουρκικών ακτών. Οι πολεμικές κραυγές δεν προέρχονται μόνο από χαμηλόβαθμους αξιωματούχους. Ο ίδιος ο Πρόεδρος της χώρας Recep Tayyip Erdogan προειδοποίησε ότι η Τουρκία «μπορεί να έρθει ξαφνικά μια νύχτα» και να εισβάλει στα νησιά (για τα οποία υποστήριξε ότι τα έχει καταλάβει η Ελλάδα). Θεωρείται βέβαιο ότι η Τουρκία θα μπορούσε να προχωρήσει σε μία τέτοια ενέργεια από στρατιωτικής απόψεως, ακόμα κι αν το παράδειγμα της Κύπρου, όπου η Τουρκία κατέκτησε το 1/3 του νησιού μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, βρίσκεται πολύ πίσω στο χρόνο.

Δεν είναι μόνο ο Erdogan που καταφεύγει σε φιλοπόλεμους τόνους. Ο εταίρος του στον κυβερνητικό συνασπισμό και κομμάτι της αντιπολίτευσης τον ανταγωνίζονται. Πριν από λίγους μήνες, ο Devlet Bahçeli από το ακροδεξιό Κόμμα Εθνικιστικού Κινήματος, ο οποίος εξασφαλίζει στον Erdogan την κοινοβουλευτική πλειοψηφία, φωτογραφήθηκε δίπλα σε χάρτη, στον οποίο ακόμη και η Κρήτη φαινόταν να ανήκει στην Τουρκία. Ο ηγέτης του αντιπολιτευόμενου Ρεπουμπλικανικού Λαϊκού Κόμματος, Kemal Kilicdaroglu, έχει προκαλέσει τον Erdogan σε αρκετές περιπτώσεις, λέγοντας ότι αν είναι πραγματικός ηγέτης δεν θα πρέπει να μιλά για εισβολές, αλλά να ενεργεί ανάλογα.

Ως πρόσχημα για αυτές τις απειλές χρησιμεύουν οι Συνθήκες της Λωζάνης και των

Παρισίων, οι οποίες χρονολογούνται από το 1923 και το 1947 αντίστοιχα. Η Τουρκία επισημαίνει ότι σύμφωνα με αυτά τα διεθνή κείμενα τα ελληνικά νησιά θα πρέπει να παραμείνουν αποστρατιωτικοποιημένα, όμως η Αθήνα δεν τηρεί τα συμφωνηθέντα. Πραγματικά, από την τουρκική εισβολή στην Κύπρο και μετά, η Ελλάδα σταθμεύει στρατεύματά της στα νησιά, υποστηρίζοντας ότι έχει δικαίωμα στην αυτοάμυνα -κυρίως επειδή η Τουρκία διαθέτει τεράστιο αποβατικό στόλο στη δυτική της ακτή. Στρατιωτικοί εμπειρογνώμονες επιβεβαιώνουν ότι η Τουρκία θα μπορούσε να επιτεθεί στα νησιά με τα μέσα που διαθέτει, ενώ μια ελληνική επίθεση στην Τουρκία είναι ένα μάλλον απίθανο ενδεχόμενο.

Φυσικά, κανείς στην Άγκυρα δεν ισχυρίζεται στα σοβαρά ότι η Ελλάδα θα μπορούσε να εισβάλει στην Τουρκία ή έστω ότι σχεδιάζει να το κάνει. Οι απειλές του Erdogan μάλλον αποτελούν απόπειρα να αποσπάσει την προσοχή της κοινής γνώμης από τη δύσκολη οικονομική κατάσταση στη χώρα του. «Αν είχαμε πληθωρισμό 85% στην Ελλάδα, θα επιχειρούσα κι εγώ να αλλάξω θέμα», χλεύασε πριν από λίγες μέρες ο Έλληνας Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης. Το ότι η Ελλάδα παρέλυσε από τη γενική απεργία και τις διαμαρτυρίες την Τετάρτη, καθώς οι απεργοί δημόσιοι υπάλληλοι ζητούν υψηλότερους μισθούς επικαλούμενοι τον πληθωρισμό, μπορεί να φαντάζει σαν μια ειρωνική απάντηση στο σχόλιο του Μητσοτάκη, αλλά σε σύγκριση με την Τουρκία ο πληθωρισμός στην Ελλάδα, ο οποίος αναμένεται να κυμανθεί σε λίγο πάνω από το 9%, είναι λιγότερο υψηλός.

Ο σαρκασμός του Μητσοτάκη ήταν αρκετά ασυνήθιστος, καθώς συνήθως φροντίζει κατά το δυνατόν να μην προκαλεί την Άγκυρα. Ξεκάθαρα αλλά με σύνεση ο επικεφαλής της ελληνικής κυβέρνησης απορρίπτει τις τουρκικές απειλές και δηλώνει ότι η Ελλάδα θα υπερασπιστεί την εδαφική της ακεραιότητα. Ωστόσο, συνδέει πάντοτε τις απαντήσεις του με την ετοιμότητα να διεξάγει διάλογο με τον Erdogan.

Όμως ο Τούρκος Πρόεδρος απορρίπτει ένα τέτοιο ενδεχόμενο και δήλωσε ότι ο Μητσοτάκης δεν υπάρχει γι' αυτόν. Εν τω μεταξύ, ο Μητσοτάκης και ο Έλληνας Υπουργός Άμυνας Νίκος Παναγιωτόπουλος έχουν τονίσει επανειλημμένα ότι η χώρα τους μπορεί να βασιστεί στους εταίρους στο ΝΑΤΟ και την ΕΕ σε περίπτωση τουρκικής εισβολής. Πράγματι, η αμυντική συνεργασία μεταξύ Ουάσιγκτον και Αθήνας είναι εδώ και πολύ καιρό η πιο στενή μεταξύ των δύο χωρών. Οι ΗΠΑ στρέφονται ολοένα και περισσότερο στην Ελλάδα στην Ανατολική Μεσόγειο, για παράδειγμα προωθώντας την επέκταση του λιμανιού της Αλεξανδρούπολης που βρίσκεται στα βόρεια της χώρας και όχι μακριά από τα τουρκικά σύνορα. Αυτό εξοργίζει τον Erdogan, κάτι που δεν προσπαθεί να αποκρύψει καν. Με τις απειλητικές του χειρονομίες πετυχαίνει όμως μόνο την ενίσχυση της ελληνοαμερικανικής συνεργασίας. Για την Αθήνα, αυτό προσφέρει λίγο περισσότερη Ασφάλεια από έναν γείτονα που θεωρείται απρόβλεπτος. Οι ελληνικές αμυντικές δαπάνες μάλλον θα παραμείνουν υψηλές, για όσο διάστημα η Άγκυρα θα απειλεί τη γείτονά της - επομένως πιθανότατα για πολύ καιρό ακόμη.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η κλιματική αλλαγή αλλάζει όσα ξέραμε για τις πτήσεις

Η άνοδος της θερμοκρασίας του πλανήτη δυσχεραίνει την απογείωση των αεροπλάνων σε ορισμένα αεροδρόμια και, όπως φαίνεται, τα ελληνικά βρίσκονται και αυτά στη σχετική λίστα.

Καθώς οι καύσωνες γίνονται πιο συχνοί, το πρόβλημα θα μπορούσε να επεκταθεί σε περισσότερες πτήσεις, αναγκάζοντας τις αεροπορικές εταιρείες να αφήνουν τους επιβάτες στο έδαφος, παρότι έχουν πληρώσει εισιτήριο.

«Η βασική πρόκληση που αντιμετωπίζει κάθε αεροσκάφος κατά την απογείωσή του είναι ότι τα αεροπλάνα είναι πολύ βαριά και η βαρύτητα θέλει να τα κρατήσει στο έδαφος», εξηγεί στο CNN ο Πολ Γουίλιαμς, καθηγητής ατμοσφαιρικής επιστήμης στο Πανεπιστήμιο του Reading στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Και προσθέτει: «Για να ξεπεράσουν τη βαρύτητα, πρέπει να δημιουργήσουν άνοση, δηλαδή η ατμόσφαιρα να σπρώχνει το αεροπλάνο προς τα πάνω. Η άνοση εξαρτάται από διάφορους παράγοντες, αλλά ένας από τους σημαντικότερους είναι η θερμοκρασία του αέρα. Καθώς ο αέρας θερμαίνεται διαστέλλεται και ο αριθμός των μορίων που είναι διαθέσιμα για να σπρώξουν το αεροπλάνο προς τα πάνω μειώνεται».

Σύμφωνα με τον ίδιο, τα αεροσκάφη αποκτούν 1% λιγότερη άνοση με κάθε επιπλέον 3 βαθμούς Κελσίου αύξηση της θερμοκρασίας. «Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η ακραία ζέστη δυσκολεύει την απογείωση των αεροπλάνων ενώ σε ακραίες συνθήκες μπορεί να την καταστήσει εντελώς αδύνατη», σημειώνει ο Γουίλιαμς.

Το πρόβλημα επηρεάζει ιδιαίτερα τα αεροδρόμια σε μεγάλο υψόμετρο, όπου ο αέρας είναι ήδη εκ φύσεως αραιότερος, και με μικρούς διαδρόμους, οι οποίοι αφήνουν στο αεροπλάνο λιγότερο χώρο για να επιταχύνει.

Όπως λέει ο καθηγητής, αν ένα αεροπλάνο απαιτεί 6.500 πόδια (1.981,2 μέτρα) διαδρόμου προσγείωσης στους 20 βαθμούς Κελσίου, θα χρειαστεί 8.200 πόδια (2.499,3 μέτρα) στους 40 βαθμούς Κελσίου.

Προβληματισμός για τα ελληνικά αεροδρόμια

Ο Γουίλιαμς και η ομάδα του ερεύνησαν ιστορικά δεδομένα από 10 αεροδρόμια της Ελλάδας, τα οποία χαρακτηρίζονταν από υψηλές καλοκαιρινές θερμοκρασίες και μικρούς διαδρόμους προσγείωσης και απογείωσης.

Διαπίστωσαν αύξηση της θερμοκρασίας κατά 0,75 βαθμούς Κελσίου ανά δεκαετία από τα '70s.

Επίσης, διαπίστωσαν και μείωση των ούριων ανέμων που βοηθούν την απογείωση, την οποία συνδέουν με την κλιματική αλλαγή.

Στη συνέχεια, η ερευνητική ομάδα έβαλε αυτές τις θερμοκρασίες και τους ανέμους σε έναν υπολογιστή επιδόσεων απογείωσης αεροσκαφών για διαφορετικούς τύπους αεροπλάνων, συμπεριλαμβανομένου και του Airbus A320, που είναι ένα από τα πιο δημοφιλή αεροπλάνα στον κόσμο.

«Αυτό που διαπιστώσαμε ήταν ότι το μέγιστο βάρος απογείωσης έχει μειωθεί κατά 127 κιλά κάθε χρόνο, που ισοδυναμεί περίπου με το βάρος ενός επιβάτη συν τη βαλίτσα του, δηλαδή ένας λιγότερος επιβάτης κάθε χρόνο που μπορεί να μεταφερθεί», τονίζει ο Γουίλιαμς.

Άλλη μελέτη, του Πανεπιστημίου Κολούμπια, προβλέπει ότι έως το 2050, ένα τυπικό αεροσκάφος στενής ατράκτου, όπως το Boeing 737, θα υφίσταται αυξημένους περιορισμούς βάρους από 50% έως 200% κατά τους θερινούς μήνες σε μεγάλα αεροδρόμια των ΗΠΑ, μεταξύ αυτών, το La Guardia, το Εθνικό Αεροδρόμιο Reagan και το Διεθνές Αεροδρόμιο του Ντένβερ.

Ποιες είναι οι πιθανές λύσεις;

Για τις αεροπορικές εταιρείες έχει χτυπήσει καμπανάκι και ήδη αναζητούν λύσεις στο πρόβλημα. «Μία από αυτές θα ήταν ο προγραμματισμός των αναχωρήσεων μακριά από το πιο ζεστό μέρος της ημέρας, με περισσότερες αναχωρήσεις νωρίς το πρωί και αργά το βράδυ», λέει ο Γουίλιαμς.

Και σημειώνει: «Τα ελαφρύτερα αεροσκάφη επηρεάζονται επίσης λιγότερο από το πρόβλημα, οπότε αυτό θα μπορούσε να επιταχύνει την υιοθέτηση σύνθετων υλικών, όπως τα ανθρακονήματα για τα αεροσκάφη».

Επίσης, ακόμη μία λύση είναι η επιμήκυνση των διαδρόμων προσγείωσης και απογείωσης, αν και αυτό μπορεί να μην είναι εφικτό σε όλα τα αεροδρόμια.

Ωστόσο, δεν αποκλείεται σε πολλές πτήσεις οι επιβάτες να παραμένουν καθηλωμένοι στο έδαφος και να μην τους επιτρέπεται να επιβιβαστούν στο αεροσκάφος.

Πηγή: CNN, in.gr

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Μ. Σφακιανάκης: Οι γονείς να μην αφήνουν τα παιδιά να κοιμούνται σε ξένα σπίτια

Μ. Σφακιανάκης στο Πρώτο: Οι γονείς να μην αφήνουν τα παιδιά να κοιμούνται σε ξένα σπίτια

«Μία είναι η άμυνα, να μην εμπιστευόμαστε άλλους ανθρώπους σε θέματα των παιδιών μας» επισήμανε ο πρόεδρος Διεθνούς Ινστιτούτου Κυβερνοασφάλειας, Μανώλης Σφακιανάκης μιλώντας στο Πρώτο Πρόγραμμα 91,6 και 105,8 και στην εκπομπή «Πρωινές Διαδρομές στο Πρώτο» με την Μαρία Γεωργίου και τον Βασίλη Αδαμόπουλο για το πώς μπορούν οι γονείς να προστατεύσουν τα παιδιά τους από το να πέσουν θύμα σεξουαλικής κακοποίησης.

«Τα παιδιά, οι πιο πολλοί γονείς τα αφήνουν σαββατοκύριακα σε σπίτια ξένα, των άλλων παιδιών. Ξέρετε πόσα δεκάδες παιδάκια στη χώρα μας έχουν ψυχικά βιαστεί το βράδυ όταν κοιμούνται, πηγαίνουν αδελφάκια, γονείς ανώμαλοι στα σπίτια αυτά που είναι; Δεν ξέρω οι γονείς της φίλης του παιδιού μου ή τη μητέρα τι κάνουν, ο μπαμπάς, ο αδερφός. Το βράδυ κάποιος ασελγεί πάνω τους και το πρωί ξυπνούν με εφιάλτες» συμπλήρωσε ο κ. Σφακιανάκης.

Μιλώντας για τον γνωστό συγγραφέα παιδικών βιβλίων που συνελήφθη, ο κ. Σφακιανάκης, ανέφερε ότι ήταν το μόνο που δεν περίμενε να δει στη ζωή του. «Αυτός ο άνθρωπος έχει μπει σε όλα τα σπίτια και έχει σχέσεις με παιδάκια. Ήταν ένας άνθρωπος χωμένος μέσα στα παιδιά. Όλη μέρα με τα παιδιά, κάθε μέρα, όλη μέρα» είπε χαρακτηριστικά. Σχολιάζοντας το βασικό υπερασπιστικό επιχείρημα του συγγραφέα, ότι τα αρχεία παιδικής πορνογραφίας, τα κατέβαζε στο πλαίσιο έρευνας για την συγγραφή βιβλίου, ο κ. Σφακιανάκης επισήμανε ότι «αν ήθελε να εμπνευστεί θα μπορούσε να κάνει μία διαδικασία Ελληνική Αστυνομία στο αρμόδιο Υπουργείο και ας του την απέρριπταν, ότι “θέλω να συγγράψω βιβλίο για την κακοποίηση των παιδιών, επιτρέψτε μου να δω κάποια βίντεο”». Μάλιστα, σύμφωνα με τον κ. Σφακιανάκη, ο συγκεκριμένος κατέβαζε τέτοια αρχεία βίντεο επί 5 χρόνια.

«Έχω δει ανθρώπους προσωπικά τα 40 χρόνια που ασχολούμαι με το έγκλημα αυτό, έχω εντοπίσει και οι συνάδελφοί μου και εγώ μαζί συλλάβει πάνω από 600-700 άτομα παιδόφιλους. Ένα θα σας πω. Κανείς δεν ήταν άνθρωπος που να μην έχει έστω και ελάχιστη σχέση με παιδιά. Είτε είχε 2-3 παιδιά στο σπίτι του είτε είχε σχέση όλη μέρα με τα ανίψια του είτε ήταν δάσκαλος είτε ήταν ιερέας με παιδιά και ιστορίες σε κατηχητικά είτε γυμναστής, απλώς είναι άνθρωποι της διπλανής πόρτας, θέλω να πω ότι οποιοσδήποτε μπορεί να έχει αυτή την τάση δυστυχώς, κρυμμένη μέσα του βαθιά» ανέφερε ο κ. Σφακιανάκης.

Μια πρόταση του προέδρου του Διεθνούς Ινστιτούτου Κυβερνοασφάλειας είναι η παρακολούθηση των παιδόφιλων, «με ειδικά συστήματα που ξέρουν ανά πάσα ώρα και στιγμή πού είναι και τι κάνουν, όπως γίνεται στην Αμερική». «Μόνο τότε μπορεί να είσαι ήσυχος. Όταν έχεις εν δυνάμει παιδόφιλους απλωμένους στην επικράτεια, έχεις και εν δυνάμει βιαστές απλωμένους στην επικράτεια» είπε χαρακτηριστικά ο κ. Σφακιανάκης.

Πηγή: EPT

Χρύσα Αράπογλου: ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΟΥ ΡΕ! ΤΙ ΣΟΥ ΖΗΤΑΝΕ;

«Όταν συνηθίζεις το τέρας, αρχίζεις να του μοιάζεις» (Μάνος Χατζηδάκις)

Ο βανδαλισμός του Ευκλείδη δεν είναι ένα μεμονωμένο φαινόμενο. Η βία και ο εκφοβισμός, όπως και η αδράνεια ή η αδυναμία αντίδρασης πολλών καθηγητών μπροστά σε ένα κύμα αυξανόμενης επιθετικότητας, αλλά και η αμηχανία ολόκληρου του παιδαγωγικού και κοινωνικού πλέγματος, αρχίζει να γίνεται, για πολλά σχολεία, μια «κανονικότητα».

Η επιστολή παραίτησης, ως έσχατη κίνηση αξιοπρέπειας του αναπληρωτή καθηγητή, που δημοσιεύθηκε πρόσφατα, φωτίζει τις ρωγμές του εκπαιδευτικού συστήματος και της κοινωνίας ολόκληρης. Ρωγμές που μάλλον έχουν ανοίξει σαν σπηλιές που μέσα τους χάνονται έφηβοι, κατακρημνίζονται όνειρα νέων εκπαιδευτικών και συντριβονται προσωπικότητες. Είναι ράλισμα από την εισαγωγή της μέχρι την τελευταία γραμμή.

Οι περισσότεροι φίλοι που το συζήτησα τις τελευταίες ημέρες, αυθόρμητα απάντησαν «ΕΠΑΛ είναι, τι περιμένεις;»!! Τι επικρατεί λοιπόν στα ΕΠΑΛ;

Και τι συμβαίνει, εντέλει, με την περιβόητη τεχνική εκπαίδευση στη χώρα;

Η κατάσταση, γράφει ο εκπαιδευτικός που παραιτήθηκε, και δεν έχω κανέναν λόγο να το αμφισβητήσω, «είναι γνωστή σε όλο το εκπαιδευτικό προσωπικό, τη δευτεροβάθμια διεύθυνση και την τοπική κοινωνία, κρίνω όμως πως μάλλον δεν έχει αξιολογηθεί σωστά η σοβαρότητά της, ενδεχομένως λόγω της χρόνια επικρατούσας κατάστασης στα ΕΠΑΛ και τα σχολεία της χώρας γενικότερα!». Και στη συνέχεια, περιγράφει όσα έζησε και έμαθε.

Κάπνισμα μέσα στην τάξη (μάλλον ανήκει στους κανόνες κανονικότητας πλέον), θανατηφόρο ατύχημα από ανατροπή αυτοκινήτου έξω από το σχολείο, ανοιχτά κινητά, συνεχής βιντεοσκόπηση, αναπαραγωγή ανδραγαθημάτων μέσω τικ-τοκ, συναγωνισμός χυδαιολογίας, απειλές για τη σωματική του ακεραιότητα και το αυτοκίνητό του, επίδειξη δύναμης του τύπου «εδώ κάνουμε κουμάντο εμείς». «Εδώ μάθημα δε κάνεις. Δε κάνει κανείς. Θα μας βάλεις όλους ένα 12 όπως όλοι και άντε.., εντάξει ρε;» και όπως ο ίδιος γράφει «οι εκφοβισμοί, η ταπείνωση και ο εξευτελισμός είναι καθημερινότητα για όλους τους εκπαιδευτικούς εκεί μέσα». Το ίδιο ταπεινωτικές είναι και οι παραινέσεις και οι συντριπτικές ετυμηγορίες «κάνε υπομονή», «σημεία των καιρών», «προσαρμόσου», «έτσι είναι τα ΕΠΑΛ σε όλη την Ελλάδα».

Η ήττα ολόκληρης της κοινωνίας. Ο ίδιος εκπαιδευτικός, που μπορεί και να ξεσπιτώθηκε από μακρινό σημείο της χώρας για να υπηρετήσει σε άγνωστο τόπο για κάποιους μήνες, προς δόξα του συστήματος της συγκέντρωσης «μοριών», συνεχίζει, ότι στα δύσκολα οι καθηγητές είναι εντελώς μόνοι. Κανείς δεν θα σε αποζημιώσει για ό,τι υποστείς, πουθενά δεν έχεις να προσβλέπεις και αν είσαι και αναπληρωτής και στραβοπατήσεις διώχνεσαι χωρίς πολλά πολλά. Καθώς από τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης του ζήτησαν να «προσαρμοστεί κάπως», δηλώνει ότι «προσαρμογή στην προκειμένη περίπτωση σημαίνει να στέκομαι σα «νεκροζώντανος» στην τάξη να κάνω πως δε βλέπω, δεν ακούω, δε νιώθω, να μην κάνω μάθημα και τελικά να τους βάλω όλους 12 για να μην έχω άλλα...».

Τα ΕΠΑΛ προικοδοτούνται με πανάκριβους εξοπλισμούς, η συζήτηση για την αξία της τεχνικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα συνεχίζεται αδιάκοπα (και ατελέσφορα), αλλά, το πρόβλημα, είναι φανερό ότι, δεν αφορά στα χρήματα, ούτε στην περαιτέρω αστυνόμευση, ούτε στους αφορισμούς για την κακία την κοινωνία. Όλα είναι θέμα Παιδείας. Προτύπων συμπεριφοράς. Και αποφάσεων ουσίας. Το πουλόβερ ξηλώθηκε πολύ. Η θεραπεία μοιάζει

να είναι πια περίπλοκη. Και το πρόβλημα δεν αφορά μόνον στα ΕΠΑΛ. Συζητώντας με εκπαιδευτικούς Γυμνασίων στην Θεσσαλονίκη, είδα την απόγνωση τους εξαιτίας της αδυναμίας αντιμετώπισης βανδαλισμών αλλά και διαχείρισης παιδιών με ανησυχητικές συμπεριφορές.

Παραβατικότητα κάθε λογής, θύματα παρενοχλήσεων, παιδιά με αυτοκτονικές τάσεις. Χτυπούν όλες τις πόρτες όλων των υπηρεσιών εντός της εκπαιδευτικής κοινότητας, στους οικείους δήμους, στα Ιδρύματα, στους εισαγγελείς. Μιλάμε, μιλούν όλοι, μέρες τώρα, για την τραγική ιστορία της δωδεκάχρονης, αλλά κανείς δεν αναρωτιέται, πέραν της οικογένειας, ποιο είναι το εγγύτερο περιβάλλον που μπορεί εγκαίρως να εντοπίσει, να δράσει και να θεραπεύσει. Είναι το σχολείο. Θα πρέπει να είναι. Γιατί, αν δεν είναι, να τα κλείσουμε. Τι γίνεται λοιπόν στον εντοπισμό ή στη βάσιμη υποψία ενός εκπαιδευτικού ότι ένα παιδί χρειάζεται εξατομικευμένη βοήθεια; (Πολλές φορές με την προτροπή και των ίδιων των γονέων). Από όσα αναφέρουν οι εκπαιδευτικοί, ιδιαιτέρως όσοι εργάζονται στα θεωρούμενα «πολύ προβληματικά σχολεία», οι προσφάτως εισαχθέντες σύμβουλοι σχολικής ζωής δείχνουν πολύ καλή πρόθεση, αρκεί τη στιγμή της κρίσης να έχουν κάπου να απευθυνθούν.

Εάν, για παράδειγμα, κάποιος ευσυνείδητος καθηγητής αξιολογήσει ως ανησυχητική μια ακραία συμπεριφορά ή του εμπιστευθεί το παιδί κακοποίηση, δεν βρίσκει εύκολα φορέα άμεσης παρέμβασης. Τυπικά παραπέμπεται στο ΚΕΔΑΣΥ (Κέντρο Διεπιστημονικής Αξιολόγησης Συμβουλευτικής και Υποστήριξης), πρέπει να ακολουθήσει μια σειρά γραφειοκρατικές διαδικασίες συνεδριάσεων, να συντάξει πρακτικό παραπομπής, να συμφωνήσουν οι δύο κηδεμόνες, να βρεθεί στις υποστελεχωμένες υπηρεσίες διαθέσιμος ψυχολόγος και, στο μεταξύ, το παιδί συνεχίζει να φοιτά στο σχολείο, παραμένει σε ακατάλληλο περιβάλλον ή κινδυνεύει να κάνει κακό στον ίδιο του τον εαυτό. Ψυχολόγοι και κοινωνικοί λειτουργοί διατίθενται μέσα στα γυμνάσια για λίγους μήνες στο πλαίσιο, και μέχρις εξαντλήσεως, των ΕΣΠΑ.

Συνήθως, λίγο πριν τις γιορτές, έρχεται ένας ψυχολόγος η κοινωνικός λειτουργός για μία ημέρα την εβδομάδα. Αυτό, τουλάχιστον, συνέβη, τα δύο τελευταία χρόνια. Στα ΕΠΑΛ παρέμειναν για κάπως μεγαλύτερο διάστημα. Αποσπασματικά, χωρίς συνέχεια και ουσιαστική δυνατότητα αντιμετώπισης των περιστατικών.

Υπάρχουν Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις με οργανωμένο δίκτυο κοινωνικής στήριξης αλλά έχουν ελάχιστη δυνατότητα παρέμβασης μέσα στον χώρο των σχολείων.

Κάποιοι Δήμοι προσπαθούν, έχουν συγκροτήσει και ειδικές δομές αλλά και αυτοί δεν μπορούν παρά να δράσουν προληπτικά (μαθήματα σε γονείς, υποστήριξη όταν και εάν τους ζητηθεί), γιατί το ελληνικό συγκεντρωτικό κράτος, σε αντίθεση με ό,τι συμβαίνει στην Εσπερία, δεν προχωρά σε ουσιαστική αποκέντρωση και η αυτοδιοίκηση δεν δικαιούται να έχει ισχυρότερη παρουσία μέσα στα σχολεία. Άλλοι Δήμοι παραμένουν υποστελεχωμένοι με αποτέλεσμα την ελλιπή φύλαξη των σχολείων και μόνο για συγκεκριμένες μέρες και ώρες και την αδυναμία στήριξης με κοινωνικούς λειτουργούς και ψυχολόγους, έστω και επικουρικά. Όπως μου λέει διευθυντής που έχει συγγράψει πολλές επιστολές, αναφορές και καταγγελίες προς όλες τις κατευθύνσεις, που κάθε μέρα αγωνιά μη σκάσει και άλλη βόμβα στα χέρια του: «τι μένει; Οι εισαγγελείς ανηλίκων, με όποια εξέλιξη μπορεί να έχει μια ανάλογη προσφυγή. Τουλάχιστον έχεις τη αίσθηση ότι δεν τα παράτησες.» έως 20.11.2022

(Δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ)

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Μπαταρία φορητού υπολογιστή φορτίζεται γρηγορότερα όταν ...

Όταν ο φορητός υπολογιστής σας βρίσκεται σε λειτουργία πτήσης, σημαίνει ότι πολλές λειτουργίες, όπως το Wi-Fi και το Bluetooth, είναι απενεργοποιημένες. Αυτό παίρνει κάποια πίεση από την μπαταρία σας και της επιτρέπει να φορτίσει γρηγορότερα από ό, τι όταν λειτουργεί κανονικά. Περιμένετε να δείτε τον φορητό υπολογιστή σας πλήρως φορτισμένο 10-15 λεπτά γρηγορότερα από ό, τι αν είχατε απενεργοποιημένη τη λειτουργία πτήσης.

Τουλάχιστον έτσι αναφέρει το enimerotiko.gr σε ένα αφιέρωμά του

Το μοντέλο που έσωσε την Citroen από την χρεωκοπία

Citroën Traction Avant η Type 7A

Παραγωγή 1934 μέχρι 1957

Το πρώτο αυτοκίνητο πολυτελείας μαζικής παραγωγής με πολλές καινοτομίες που βρίσκουν εφαρμογή μέχρι και σήμερα:

- 1) Ενιαίο αμάξωμα ή αλλιώς unibody
- 2) Μπροστινή κίνηση
- 3) Μπροστινή ανεξάρτητη ανάρτηση
- 4) Υδραυλικά φρένα και στους 4 τροχούς
- 5) Κινητήρα με βαλβίδες επικεφαλής και αφαιρούμενα χιτώνια
- 6) Υδροπνευματική ανάρτηση πίσω

Σε αυτό το σημείο να τονίσουμε ότι το μοντέλο χρηματοδοτήθηκε από τους αδελφούς Michelin. Ήταν το επίσημο προεδρικό αυτοκίνητο της Γαλλίας, και έχει πρωταγωνιστήσει σε πολλές ταινίες της εποχής. Η παραγωγή του διακόπηκε από το 1939 μέχρι αρχές του 1945 λόγω του β' παγκοσμίου πολέμου.

Συνολικά κατασκευάστηκαν 760.000 αυτοκίνητα σε 5 εκδόσεις η τιμή ήταν 17.700 γαλλικά φράγκα. Σήμερα πουλιούνται από 15.000€ μέχρι 35.000€ ανάλογα την έκδοση και την κατάστασή τους.

Πηγή και επιμέλεια: Π.Κ

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Περιγεννητικό πένθος: Μετά την απώλεια ενός μωρού στην εγκυμοσύνη, τον τοκετό ή τις πρώτες μέρες της ζωής του

Η απώλεια ενός αγαπημένου μας προσώπου αλλάζει όλον τον κόσμο μας, χωρίζει τη ζωή μας σε πριν και μετά.

Κάθε μέρα 7.300 βρέφη ή έμβρυα χάνουν τη ζωή τους παγκοσμίως, είτε ενώ βρίσκονται ακόμα στη μήτρα της μητέρας τους, είτε κατά τη διάρκεια του τοκετού, είτε και λίγες μέρες μετά τη γέννα. Τους αποκαλούν και **«αόρατους θανάτους»...**

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ), ο περιγεννητικός θάνατος είναι ο θάνατος ενός μωρού μεταξύ 22 εβδομάδων κύησης (ή βάρους 500 γρ.) και 7 ημερών μετά τη γέννηση. Η περιγεννητική θνησιμότητα είναι πιθανώς υποτιμημένη λόγω ελλιπούς καταγραφής. Αν και έχει μειωθεί σημαντικά τις τελευταίες δεκαετίες – στην Ελλάδα

υπολογίζεται περίπου **σε 4 ανά κάθε 1000 γεννήσεις** – δεν παύει να είναι ένα οδυνηρό, τραγικό και αβάστακτο γεγονός που αφήνει ένα ισχυρό ψυχικό αποτύπωμα στους γονείς αλλά και στους επαγγελματίες περιγεννητικής υγείας που είναι παρόντες.

Είναι ένας θάνατος παράδοξος καθώς αναπαριστά την ταυτόχρονη συνάντηση δυο γεγονότων που θα έπρεπε να βρίσκονται στην αντίθετη μεριά της διαδρομής της ζωής – τη γέννηση και τον θάνατο.

Η απώλεια του μωρού γίνεται απώλεια της ελπίδας, των ονείρων, των σχεδίων. Περιέχει δύο στοιχεία: από τη μια την φυσική απώλεια-απουσία του βρέφους και από την άλλη την συνέχιση της ύπαρξης του μέσω του ψυχικού αποτυπώματος. Ο ψυχικός δεσμός παραμένει ζωντανός, ενώ το σώμα που περιμένω για να γίνει αντικείμενο φροντίδας και αγάπης, λείπει.

Πρόκειται για μια οξεία τραυματική συνθήκη, ένα απροσδόκητο, μη ελεγχόμενο γεγονός που κλυδωνίζει τα ψυχικά θεμέλια της προσωπικότητας των ανθρώπων, πλήττει εκ θεμελίων την αίσθηση και την αναπαράσταση του εαυτού.

Και παρόλα αυτά, δεν αναγνωρίζεται κοινωνικά ως αληθινό πένθος, και έτσι δεν επιτρέπεται να εκφραστεί και να στηριχτεί όπως χρειάζεται.

Πένθος για ένα μέλλον που δεν θα υπάρξει

Το περιγεννητικό πένθος είναι ποιοτικά διαφορετικό στον ψυχισμό μας καθώς το περιεχόμενο του δεν είναι αναμνησιακό, αλλά αφορά ένα μέλλον που δε θα υπάρξει, αφορά όλα όσα μια μητέρα ονειροπόλησε για το παιδί της.

Ο Doka (1989) το ορίζει ως το πένθος χωρίς δικαιώματα, καθώς οι άνθρωποι που το βιώνουν δεν ενθαρρύνονται να πενθήσουν δημόσια, σαν να πρόκειται για έναν θάνατο μη κοινωνικά αποδεκτό, σαν το γεγονός ότι ίσως επειδή μόνο οι γονείς είχαν προλάβει να δημιουργήσουν δεσμό με το έμβρυο ή το βρέφος, να μην τους αναγνωρίζει το δικαίωμα να εκφραστούν και να υποστηριχθούν κοινωνικά.

Οι έρευνες σε γυναίκες με περιγεννητικό πένθος δείχνουν ακριβώς αυτό το ψυχικό και κοινωνικό αίτημα, να αναγνωριστεί η ύπαρξη του αγέννητου παιδιού τους, η απώλεια του και επομένως το δικαίωμα τους να πενθήσουν για αυτό και να πάρουν την αντίστοιχη φροντίδα.

«Δεν πειράζει, θα κάνεις άλλο...»

Θρούμε ασυνείδητα τις περισσότερες φορές τους γονείς και ειδικά τις μητέρες να διαγράψουν την απώλεια του παιδιού τους: ένα παιδί που δεν υπήρξε δεν χρειάζεται να απωλεσθεί και άρα να πενθήσει κανείς για την απώλεια του. Αν δεν «μετρήσουμε» κάτι, δεν αντιλαμβανόμαστε ότι το χάσαμε. Για να μην φοβόμαστε την απώλεια του δεν το μετράμε, γιατί αν δεν το έχουμε ολόκληρο, δεν υπάρχει κίνδυνος να το χάσουμε.

Όμως σε αυτόν τον συλλογισμό δεν λαμβάνεται υπόψιν το ψυχικό όργανο, το οποίο βιώνει ψυχικό δεσμό ακόμα και όταν τα υπερηχογραφήματα σταμάτησαν να εντοπίζουν καρδιακό παλμό. Γιατί ένα παιδί, ακόμα και πριν την βιολογική του σύλληψη, υπήρξε στο ασυνείδητο της μητέρας του, υπήρξε στα όνειρα της, υπήρξε στις φαντασιώσεις της, υπήρξε στις συζητήσεις με τον σύντροφο της. Υπήρξαμε πρώτα μέσα από την επιθυμία κάποιου, μέσα από ένα «να», σημειώνει ο Λακάν.

Οι γυναίκες με περιγεννητικό πένθος δεν θα κάνουν άλλο μωρό στη θέση του μωρού τους, γιατί κάθε φορά που φέρουμε τη ζωή μέσα μας, φέρνουμε στη ζωή ένα ακόμα παιδί και μια ακόμα νέα μητέρα.

Η σπουδαιότητα της δημιουργίας νοήματος στο πένθος

Η περιγεννητική απώλεια εγείρει στον ψυχισμό μας υπαρξιακές ερωτήσεις όπως «γιατί σε εμένα;», «γιατί συνέβη αυτό στο μωρό μου;». Αυτές οι ερωτήσεις μας καλούν να φτιάξουμε μια ιστορία για να απαντηθούν, ψάχνουν τη διεργασία ενός νοήματος για το πέρασμα από το πένθος στην επανεκτίμηση της ζωής.

Η δυσκολία με την περιγεννητική απώλεια είναι το γεγονός ότι δεν υπάρχουν πολλές αναμνήσεις ή εμπειρίες για να διεργαστούμε και το γεγονός ότι δεν υπάρχει συχνά ένα ψυχικό αντικείμενο να θρηνήσουμε, καθώς δεν γνωρίσαμε ποτέ το μωρό μας. Ο δεσμός όμως έχει δημιουργηθεί ακόμα και πριν γεννηθεί το μωρό και ονομάζεται Προγεννητικός ψυχικός δεσμός.

Τα 9 σημεία εξέλιξης του Προγεννητικού Ψυχικού Δεσμού

Αυτός ο ψυχικός δεσμός, που δομείται προγεννητικά, εξελίσσεται μέσα από τα ακόλουθα 9 σημεία:

- ο προγραμματισμός της εγκυμοσύνης
- η επιβεβαίωση της εγκυμοσύνης
- η αποδοχή της νέας πραγματικότητας
- η αίσθηση των κινήσεων του εμβρύου στο σώμα της μητέρας
- η αίσθηση του εμβρύου ως ξεχωριστού ανθρώπου, με τον οποίον η μητέρα ξεκινάει να

συνδέεται

- ο τοκετός
- το πρώτο βλέμμα
- το πρώτο άγγιγμα
- οι πρώτες φροντίδες προς το βρέφος

Ακόμα και στην περίπτωση της περιγεννητικής απώλειας ο προγεννητικός ψυχικός δεσμός έχει προχωρήσει και βιωθεί για τα περισσότερα στάδια του.

Ένα προσωπικό, αόρατο πένθος

Η διάρκεια της εγκυμοσύνης ή της ζωής του εμβρύου δεν έχει καμία σχέση με τον τρόπο που βιώνει κάθε γονιός την περιγεννητική απώλεια. Αυτό εξαρτάται από την ψυχική και σχεσιακή σημαντικότητα του δεσμού για τους γονείς. Επίσης φαίνεται κλινικά και ερευνητικά πως η περιγεννητική απώλεια βιώνεται ακόμα πιο δύσκολα από γονείς που είχαν ήδη βιώσει μία τέτοια απώλεια στο παρελθόν, καθώς και από γονείς με καταθλιπτικό ιστορικό ή προηγούμενη μετατραυματική διαταραχή.

Το ζευγάρι έρχεται αντιμέτωπο με έντονα συναισθήματα θλίψης, θυμού, ενοχών, γενικευμένου άγχους και προσωπικής ματαίωσης, ψυχικές προκλήσεις που γίνονται ακόμα δυσκολότερες όταν θα πρέπει να μείνουν ανέκφραστες ή βιωμένες στην διαπροσωπική ή κοινωνική απομόνωση.

«Το σώμα μου απέτυχε»

Ένα εξίσου πυρηνικό ζήτημα στον ψυχισμό της γυναίκας κατά το περιγεννητικό πένθος είναι η συναισθηματική σχέση της με το σώμα της και την εικόνα της. Συχνά αυτοκατηγορείται για την απώλεια του βρέφους, τοποθετώντας την απώλεια στην σωματική της αποτυχία. Νιώθει δυσφορία, ντροπή και ενοχή για την μεταγεννητική εικόνα του σώματος της.

Κάτι ακόμα που παρατηρείται συχνά είναι οι συναισθηματικές πιέσεις για να επιταχύνει ή να καθυστερήσει μια επόμενη εγκυμοσύνη. Πολλές γυναίκες αναφέρουν ότι αισθάνονταν την ανάγκη να αποδείξουν άμεσα την αναπαραγωγική τους ικανότητα, παρότι η φροντίδα ενός νεογέννητου βρέφους θα τους φάνταζε εξαιρετικά δύσκολη την περίοδο του πένθους τους. Άλλα ζευγάρια περιέγραψαν την πίεση του περιβάλλοντος τους για επόμενη εγκυμοσύνη ως αντικατάσταση της προηγούμενης απώλειας.

Το βίωμα των μπαμπάδων και οι επιπτώσεις του πένθους στη σχέση των γονέων

Οι γονείς με περιγεννητικό πένθος αμέσως μετά την απώλεια επιδιώκουν την μεταξύ τους συναισθηματική στήριξη, όμως συχνά παρατηρούμε ότι οι ψυχικές απαντήσεις στο πένθος διαφέρουν, οδηγώντας συχνά τους γονείς σε σύγκρουση. Βλέπουμε θεραπευτικά ότι αυτή η διαφορετικότητα απειλεί τη συναισθηματική σύνδεση και εγγύτητα, αφήνοντας στον καθένα μια αίσθηση απομόνωσης σε μια τόσο κρίσιμη συναισθηματικά φάση. Συχνά οι συγκρούσεις έχουν ως περιεχόμενο το πώς ο καθένας θα ήθελε να εκφράζει ο άλλος το πένθος του.

Οι μπαμπάδες που συμμετείχαν στις έρευνες ανέφεραν ως σπουδαία εμπειρία το να κρατήσουν το μωράκι τους και να μπορέσουν να το θρηνησουν, καθώς ένιωσαν έτσι τον πατρικό τους ρόλο. Ανέφεραν επίσης πως άλλαξε για πάντα η ανέμελη πρωτότερη αίσθηση ότι όλα θα πάνε καλά σε επόμενη εγκυμοσύνη – έχασαν αυτήν την ανεμελιά.

Σε μια έρευνα του 2005 διερευνήθηκαν οι εμπειρίες των ζευγαριών που είχαν βιώσει περιγεννητική απώλεια, σε επόμενη εγκυμοσύνη. Ειδικά κατά τη διενέργεια των υπερήχων φάνηκε η εξαιρετική δυσκολία των μπαμπάδων να συμμετέχουν συναισθηματικά στην δημιουργία αναμνήσεων. Τα συναισθήματα που υπερίσχυαν ήταν το άγχος και η αυξημένη επαγρύπνηση για τη μητέρα και το μωρό, μαζί με τη αμφιβολία ότι τα αποτελέσματα θα είναι θετικά αυτή τη φορά.

Παρόλα αυτά αισθάνθηκαν ότι δεν μπορούσαν να το συζητήσουν με τις συντρόφους τους, γεγονός που σε μερικούς άνδρες προκάλεσε επιπρόσθετο άγχος και απομόνωση.

Στον αντίποδα, πολλά ζευγάρια που βίωσαν περιγεννητική απώλεια και επικοινωνήσαν αυτή τη δυσκολία στον σύντροφο τους περιγράφουν ότι η σχέση τους απέκτησε μια πρωτόγνωρη εγγύτητα, καθώς βίωσαν το πένθος τους ως ένα κοινό τόπο συνάντησης, ως έναν μοναδικό δεσμό. Βίωσαν πολλές σημαντικές στιγμές επικοινωνίας και σεβασμού προς τη μοναδικότητα του άλλου και τις συναισθηματικές του ανάγκες. Το να μιλήσουν για το βίωμα τους στον άλλον και τον τρόπο που θέλουν να βιώσουν ο καθένας το πένθος τους φαίνεται ότι τους έφερε ακόμα πιο κοντά με ένα πρωτόγνωρα φροντιστικό τρόπο.

Η περιγεννητική απώλεια σε δίδυμες κησείς

Έρευνες του 2018, 2017 και 2015 στην περιγεννητική απώλεια σε δίδυμη κύηση ανέδειξαν συναισθήματα συναισθηματικού παγώματος και αμηχανίας στις μητέρες ως προς την ανάγκη τους να πενθήσουν, καθώς ένιωθαν την πίεση να διατηρήσουν μια θετική στάση για το άλλο μωράκι που επέζησε.

Εκεί χρειάζεται η ενσυναισθητική πλαισίωση των φροντιστών. Το να θυμούνται και να αποκαλούν και τα δύο μωρά με το όνομα τους δημιουργεί σχεδόν αυτόματα ένα ασφαλές μέρος για τους γονείς να μιλήσουν για αυτό που τους συμβαίνει, να χρησιμοποιήσουν συμβολισμούς για το μωράκι που έχασαν και με αυτόν τον τρόπο να αναγνωριστεί η απώλεια τους.

Μελέτες αναφέρουν πως όταν σε μια δίδυμη κύηση ένα από τα βρέφη δεν επιζεί, η μητέρα εμφανίζει εξαιρετικά μεγάλη δυσκολία να δημιουργήσει έναν ασφαλή συναισθηματικό δεσμό με το επιζών μωρό, ταυτόχρονα βιώνοντας οδυνηρά συναισθήματα που προσπαθεί να τα απωθήσει. Αυτό συνήθως επηρεάζει τις αποφάσεις της μητέρας για ταφικές τελετές αποχαιρετισμού καθώς και την ανάγκη να δεχθεί ψυχολογική υποστήριξη. Ωστόσο, άλλες έρευνες καταλήγουν πως το επιζών μωρό και η φροντίδα του λειτουργούν προστατευτικά για την δημιουργία περιπλεγμένου πένθους.

Τα σπήλαια του πένθους

Η λέξη πένθος προέρχεται από την αρχαία λέξη «πάσχω».

Είναι η ψυχική επεξεργασία του αποχωρισμού ενός αγαπημένου προσώπου ή κατά τον Φρόυντ η αντίδραση στην απώλεια ενός αγαπημένου προσώπου ή ενός αφηρημένου υποκατάστατου όπως της πατρίδας, της ελευθερίας, ενός ιδανικού.

Το πένθος μπορεί βέβαια να είναι τραυματικό αλλά αποτελεί έναν ιδιαίτερο τύπο τραυματισμού.

Μέσα από την διαδικασία του πένθους γίνεται αποδεκτή η πραγματικότητα της απώλειας, βιώνεται η ίδια η απώλεια, γίνεται δυνατή η προσαρμογή του πενθούντα στο περιβάλλον από το οποίο απουσιάζει πια ο νεκρός, διαμορφώνονται οι όροι για να γίνουν οι συναισθηματικές επενδύσεις σε νέες ανθρώπινες σχέσεις.

Για να ολοκληρωθεί η διαδικασία του πένθους και να είναι απελευθερωτική πρέπει κάποια στιγμή το παρελθόν να γίνει αντικείμενο επεξεργασίας και μνημονικού λόγου που θα επιτρέψει την επούλωση του τραύματος.

«Υπάρχει η απώλεια αλλά υπάρχει και το μεταμορφωτικό αποτέλεσμα της απώλειας και αυτό δεν μπορεί ούτε να χαρτογραφηθεί ούτε να προσχεδιαστεί» αναφέρει η Judith Butler.

Η απώλεια συνιστά στην πραγματικότητα μια τομή στη συνέχεια του είναι του πενθούντα. Υπάρχει πλέον ένα πριν και ένα μετά από αυτόν τον θάνατο. Όλα όμως τα μέχρι τότε δεδομένα έχουν ανατραπεί.

Και ενώ το πένθος δεν είναι νόσος, μπορεί να πάρει παθολογικό χαρακτήρα όταν

δημιουργηθεί μια ενδοψυχική κρύπτη για να τοποθετηθεί.

Η δημιουργία αυτής της κρύπτης αφορά ακριβώς αυτό, έναν μη επεξεργασμένο ψυχικό τραυματισμό, που απαγορεύεται να ειπωθεί.

Το ανείπωτο πένθος εγκαθίσταται στο εσωτερικό της ψυχής μας σαν ένα μυστικό σπήλαιο, όπως λέει η Κ. Μάτσα στο βιβλίο της «Το αδύνατο πένθος και η κρύπτη» (2012).

Τελετουργικά πένθους – Τελεουργίες ταφής

Όπως όλες οι τελεουργίες, οι τελεουργίες πένθους συμβαίνουν σε έναν συγκεκριμένο χρόνο και με συγκεκριμένο τρόπο. Αυτό το πλαίσιο βοηθά τους πενθούντες να βιώσουν οδυνηρά συναισθήματα, παρέχοντας μια αίσθηση ασφάλειας και πλαισίωσης σε μια περίοδο συναισθηματικής διάλυσης.

Οι τελεουργίες γενικά, αλλά ειδικά οι ταφικές τελεουργίες, αποτελούν μεταβατικές – μεταμορφωτικές εμπειρίες καθώς το άτομο μεταβαίνει από τη μια συνθήκη στην άλλη, συναισθηματικά, συμπεριφορικά και κοινωνικά. Μέσω των ταφικών τελεουργιών ο πενθών αποκτά μια θεραπευτική αίσθηση και μεγαλύτερη αποδοχή της απώλειας. Οι ταφικές τελεουργίες βοηθούν τον πενθούντα να καταλάβει, να αποδεχθεί και να προσαρμοστεί στην απώλεια μέσα από την ιερότητα της τελετής. Επιπρόσθετα, ανάγουν το πένθος σε ένα άμεσα κοινωνικό ζήτημα, όπου το περιβάλλον των γονιών μπορεί να συμμετέχει – με αυτόν τον τρόπο γίνεται αναγνωρίσιμη η απώλεια και ξεφεύγει από το στενά ατομικό θέμα.

Η δωρεά μητρικού γάλακτος ως τελετουργικό πένθους

Κάποιες μητέρες που βίωσαν περιγεννητική απώλεια, επέλεξαν να αντλήσουν και να δωρίσουν το μητρικό τους γάλα σε δημόσιες τράπεζες μητρικού γάλακτος, όπως ανέδειξε η έρευνα *The grief ritual of extracting and donating human milk after perinatal loss* (Ayelet Oreg) σε 88 γυναίκες κατά την περίοδο 2017-2019.

Οι πενθούσες μητέρες σε αυτήν την μελέτη βίωσαν ένα αντιθετικό πένθος, που συνδυάζει τη φυσική απώλεια του μωρού τους με τη ζωντανή ψυχική παρουσία του. Φαίνεται ερευνητικά πως η διαδικασία άντλησης και δωρεάς του μητρικού γάλακτος αποτέλεσε τελετουργικό πένθους και αποχωρισμού για αυτές τις γυναίκες, επιτρέποντας τους να διατηρήσουν και να επανανοσηματοδοτήσουν τη διατήρηση των συναισθηματικών δεσμών με το μωρό τους.

Αντλώντας και δωρίζοντας το μητρικό γάλα που προοριζόταν για το μωρό τους, η φυσική παρουσία του μωρού τους διατηρήθηκε, καθώς το σώμα συνέχισε να λειτουργεί σαν να ήταν εκεί το μωρό για να τραφεί, βοηθώντας με έναν παράδοξο τρόπο τις μητέρες να επεξεργαστούν σταδιακά την απώλεια του μωρού, δίνοντας χρόνο σε αυτήν την φοβερή αντίθεση για να βιωθεί και να βρει έναν σκοπό, ίσως θρέφοντας άλλα μωρά. Οι μητέρες ανέφεραν πως βίωσαν την εμπειρία ως μια εξαιρετικά λυτρωτική συνθήκη θρήνου για το μωρό τους αλλά και την δημιουργία-αναπλήρωση μιας ενσώματης μνήμης, μιας σωματικής βιωματικής μνήμης που δεν κατάφεραν να έχουν με το μωρό τους. Τέλος, το ίδιο το μοίρασμα φάνηκε πως ήταν αρκετά βοηθητικό για την επεξεργασία του πένθους τους, μέσω της βίωσης αυτής της αλτρουιστικής συμπεριφοράς.

Ανάγκη για Ειδική Μονάδα Περιγεννητικής Φροντίδας για γονείς που έχουν βιώσει απώλεια

Οι γονείς που έχουν βιώσει περιγεννητικό πένθος χρήζουν άμεσης συμβουλευτικής και ψυχολογικής υποστήριξης το αμέσως επόμενο διάστημα από την απώλεια: Σταθερές τηλεφωνικές επικοινωνίες από ομάδα υποστήριξης, τακτικές επισκέψεις στο σπίτι από νοσηλευτικό ή μαιευτικό προσωπικό, και συμμετοχή σε θεραπευτική ομάδα υποστήριξης της περιγεννητικής απώλειας.

Το 86% των γυναικών θα έχουν μια επόμενη εγκυμοσύνη στο διάστημα των επόμενων

18 μηνών μετά την περιγεννητική απώλεια. Είναι προφανής λοιπόν η ανάγκη για μια ξεχωριστή μονάδα φροντίδας για αυτούς τους γονείς, καθώς το πένθος της προηγούμενης εγκυμοσύνης μπορεί να είναι επιβαρυντικός παράγοντας κατά την διάρκεια της επόμενης, ενώ υπάρχει υψηλός κίνδυνος εμφάνισης κατάθλιψης.

Τέτοιες μονάδες φροντίδας είναι διαδεδομένες στο εξωτερικό. Ερευνητικά δεδομένα από αντίστοιχη καναδική κλινική αναφέρουν πως οι γυναίκες βίωσαν υψηλό επίπεδο ικανοποίησης από την πλαισίωση της κλινικής στα συναισθήματα έντονης θλίψης, φόβου και άγχους κατά την διάρκεια της επόμενης εγκυμοσύνης.

Νέα προτεινόμενα πρωτόκολλα διαχείρισης περιγεννητικού πένθους

Τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει πολύ σημαντικές προσπάθειες να αναβαθμιστεί η περιγεννητική φροντίδα μετά από μια απώλεια, σπάζοντας τη σιωπή και το ταμπού.

Σημειώνεται όμως μία σειρά από ελλείψεις σε οργάνωση και διαχειριστικές ικανότητες στο νοσοκομείο, σε πρωτόκολλο οδηγιών για τη φροντίδα των γονιών μετά από μια περιγεννητική απώλεια, σε ψυχολογική σταθερή υποστήριξη στους γονείς, αλλά και σε συνεχιζόμενη εκπαίδευση και ειδίκευση στο προσωπικό του νοσοκομείου.

Χρειάζεται καταρχήν να δημιουργηθεί ένα ευπροσάρμοστο πρωτόκολλο φροντίδας, που να προσαρμόζεται στα βιώματα και στις ανάγκες της κάθε οικογένειας. Απαιτείται μια ολιστική φροντίδα για τους γονείς που βιώνουν περιγεννητικό πένθος, σωματικά, ψυχολογικά και συναισθηματικά, με ενσυναισθητική και ασθενοκεντρική αντιμετώπιση.

Καθώς οι γονείς δεν έχουν αποτυπώματα αυτής της σχέσης που απώλεσαν, παρά μόνο ψυχικά, εντός τους, τα νέα προτεινόμενα πρωτόκολλα διαχείρισης περιγεννητικού πένθους εστιάζουν και στη δημιουργία αναμνηστικών στοιχείων.

Οι τελευταίες έρευνες δείχνουν πως, αν οι γονείς το επιλέξουν, το να κρατήσουν στην αγκαλιά τους το μωρό τους βοηθά στην διαδικασία του πένθους. Οι γονείς περιγράφουν μια οδυνηρή αλλά εξαιρετικά λυτρωτική εμπειρία. Προς αυτή την κατεύθυνση βοηθούν και οι ταφικές τελετουργίες που αφορούν την ονοματοδοσία του μωρού και η ταφή του σε ένα ταφικό μνημείο που μπορούν οι γονείς να επισκέπτονται. Οι επιστήμονες που ασχολούνται με το ζήτημα της επαφής ή όχι με το αποθανόν μωράκι, καταλήγουν πάντως περισσότερο σε ένα μοντέλο όπου θα υπάρχει συγκεκριμένο πρωτόκολλο με επιλογές και σωστή ενημέρωση και πλαισίωση για τους γονείς για να αποφασίζουν.

Εκτός από τους γονείς, η περιγεννητική απώλεια μπορεί να έχει πλήξει και τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας και χρειάζεται να ακούμε τις ανάγκες και τις επιθυμίες των ανθρώπων που βιώνουν αυτό το πένθος και να τους συμπεριλαμβάνουμε στην παροχή ψυχολογικής υποστήριξης σε πολλαπλά επίπεδα.

Οι φροντιστές περιγεννητικού πένθους χρειάζονται όμως και εκείνοι συνεχή ψυχολογική υποστήριξη σε εποπτικό και ψυχοθεραπευτικό επίπεδο ατομικά και με όλη την ομάδα φροντίδας, καθώς και συνεχιζόμενη εκπαίδευση πάνω στο ζήτημα.

Ο σπουδαίος και εξαιρετικά δύσκολος ρόλος των μαιών στην περιγεννητική απώλεια

Οι μαίες είναι συνήθως οι άνθρωποι που σχετίζονται βαθύτερα με τους γονείς, είναι εκεί από την αρχή της κύησης, συμμετείχαν σε κάθε στάδιο με τις μαιευτικές φροντίδες τους, συνδέθηκαν συναισθηματικά με τους γονείς και την οικογένεια τους. Είναι εκεί όμως και στην απώλεια, είναι συνήθως οι πρώτες που πρέπει να πουν τα δύσκολά νέα, εκείνες που πρέπει να κοιτάξουν τους γονείς στα μάτια, να αντέξουν τον θρήνο τους, είναι εκείνες που θα κρατήσουν το μωρό στα χέρια τους, εκείνες που θα το φροντίσουν με σεβασμό, εκείνες που θα βοηθήσουν τους γονείς σε αυτή την τόσο αντιφατική και τραυματική στιγμή, να πρέπει να καλωσορίσουν και να αποχαιρετίσουν το μωρό τους την ίδια στιγμή.

Το project για το φαινόμενο BLOSSoM μελετήθηκε σε επαγγελματίες υγείας της Ιταλίας για

να διερευνηθούν τα επίπεδα εργασιακής και ψυχικής εξάντλησης στο περιγεννητικό πένθος. Από την συγκεκριμένη έρευνα προέκυψε πως το 40% των μαιών είναι στην πιο ευάλωτη θέση να αναπτύξουν σύνδρομο εργασιακής εξάντλησης, δευτερογενούς μετατραυματικής διαταραχής κυρίως λόγω της ενσυναισθητικής σχέσης που έχουν αναπτύξει με τις μητέρες.

Οι έρευνες δείχνουν πως πολλοί επαγγελματίες δεν νιώθουν ασφαλείς ή αρκετά επαρκείς για να υποστηρίξουν αποτελεσματικά τους πενθούντες γονείς. Όταν ένας επαγγελματίας μαιευτικής φροντίδας εκτεθεί επανειλημμένα σε περιγεννητικό θάνατο μπορεί σύμφωνα με τους ερευνητές να αμυνθεί ψυχικά κρύβοντας ή αρνούμενος τα συναισθήματα του με υψηλό κίνδυνο δημιουργίας του συνδρόμου burn out μαζί με συναισθήματα αγανάκτησης, ενοχής και βαθιάς θλίψης. Αυτά αποδεικνύουν τη δυσκολία της φροντιστικής πλαισίωσης και ως εκ τούτου την προτεραιοποίηση της συνεχούς εκπαίδευσης των επαγγελματιών αλλά και της θεραπευτικής και εποπτικής υποστήριξής τους.

Η θεραπευτική διαδικασία βοηθά στην εκφόρτιση αυτών των συναισθημάτων, καθώς και μόνο η αφήγηση των δύσκολων βιωμάτων δημιουργεί μια αίσθηση εσωτερικής ψυχικής συνέχειας. Χρειάζεται εξειδικευμένη εκπαίδευση στις κλινικές δεξιότητες πάνω στις διεργασίες του ψυχικού πόνου, του πένθους, του τραύματος συμβουλευτικά αλλά και επικοινωνιακά.

Όταν οι μαίες βιώνουν οι ίδιες την απώλεια ενός μωρού

Λέμε πως ο ρόλος της μαίας στην φροντίδα της περιγεννητικής απώλειας είναι να στέκεται δίπλα στις γυναίκες και στις οικογένειές τους, να τους κρατά το χέρι, να τους οδηγεί και να τους προστατεύει, να διαφυλάττει την ασφάλεια και την φροντίδα με σεβασμό κατά την διάρκεια των στιγμών που οι γονείς βιώνουν αυτή την απώλεια στο νοσοκομειακό αρχικά περιβάλλον.

Σύμφωνα με μια έρευνα του Αυστραλιανού ινστιτούτου υγείας και ευεξίας 98.6% των μαιών είναι γυναίκες και οι περισσότερες από αυτές θα γίνουν ή σκοπεύουν να γίνουν μητέρες. Ένα γεγονός που είναι σχεδόν σίγουρο πως θα συμπέσει με την επαγγελματική τους ενεργή πορεία. Ως εκ τούτου, υπάρχει μεγάλη πιθανότητα λόγω του επιπολασμού του φαινομένου πολλές μαίες να βιώσουν περιγεννητική απώλεια.

Επιστρέφοντας στην εργασία τους οι μαίες ή το νοσηλευτικό προσωπικό που εργάζονται σε μαιευτικό πλαίσιο συνήθως πυροδοτούνται ψυχικά από το πένθος των άλλων γονιών. Σύμφωνα με έρευνες, η συγκεκριμένη ομάδα έχει υψηλότερο κίνδυνο εμφάνισης μετατραυματικής διαταραχής και κατάθλιψης ακόμα και 3 μήνες μετά τον επανατραυματισμό τους, όταν φρόντισαν μια οικογένεια με περιγεννητική απώλεια. Οι έρευνες συγκλίνουν όλες πως η επιστροφή στην εργασία είναι εξ ορισμού δύσκολη καθώς η ίδια η φροντίδα για τα μωρά των άλλων πυροδοτεί συναισθήματα θλίψης και ζήλιας. Χρειάζονται λοιπόν και αυτές υποστήριξη πρακτική και συναισθηματική από τους συναδέλφους τους και εποπτική και ψυχολογική υποστήριξη κατά την επιστροφή τους.

Αν βιώνετε περιγεννητικό πένθος εσείς ή κάποιος από το περιβάλλον σας, μην μένετε μόνοι σε αυτό. Απευθυνθείτε σε κάποιον επαγγελματία ή σε κάποιο πλαίσιο ψυχικής υγείας.

---

*Η Καλλιόπη Κρεμασιώτη είναι Ψυχολόγος-Ψυχοθεραπευτρια (BSc, PgDip) και ειδικευόμενη Περιγεννητική Ψυχολόγος (MSc in Perinatal Mental Health), εργάζεται ιδιωτικά στον τομέα της ψυχοδυναμικής ψυχοθεραπείας ενηλίκων και στον τομέα της περιγεννητικής ψυχικής υγείας. Το ερευνητικό της ενδιαφέρον αφορά τα κλινικά φαινόμενα στην περιγεννητική ψυχική υγεία των γονιών και των βρεφών.

8 ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ ΜΟΝΑΧΟΥ

15.10

15.12
2022

- ✓ ΣΤΗΡΙΞΕ ΚΙ ΕΣΥ!
- ✓ ΚΑΝΕ ΜΙΑ ΔΩΡΕΑ

ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΦΕΤΙΝΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΘΑ ΔΙΑΤΕΘΕΙ ΣΤΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ:

- ΣΤΟΡΓΗ, μη κερδοσκοπικό σωματείο με έδρα τη Θεσσαλονίκη που στηρίζει τη φροντίδα παιδιών με ειδικές ικανότητες.
- ΚΙΒΩΤΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ, Κέντρο Παιδικής Προστασίας με υπηρεσίες που εξασφαλίζουν ασφαλή και αξιοπρεπή διαβίωση για παιδιά που το έχουν ανάγκη.
- το 20% των εσόδων θα δοθεί στο **Förderverein Kinderpalliativzentrum München e.V.** που εδρεύει στο Μόναχο και στηρίζει τη φροντίδα παιδιών και νέων με σοβαρές ανίατες ασθένειες.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ: Ενορία Αγίου Γεωργίου και οι σύλλογοι / φορείς : Αιγαίου, Ελασσονιτών, Επτανησίων, Ηπειρωτικής Κοινότητας, Ηπειρωτικού Συλλόγου "Σούλι", Θρακιωτών, Κοζανιτών, Κρητών, Μακεδόνων, Πανθεσσαλικού, Ποντίων, Χοροεργαστήρι "Μπάλας", Ελληνικού Σπιτιού (γυναικεία ομάδα), Γονέων και Κηδεμόνων Μονάχου καθώς και Γονέων και Κηδεμόνων Τμημάτων Ελληνικής Γλώσσας (ΤΕΓ).

ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΣΤΗΡΙΖΟΥΝ: Ενορία Αγίων Πάντων, Ίδρυμα ΠΑΛΛΑΔΙΟΝ, Σύλλογος Ελλήνων Επιστημόνων, Λύκειο των Ελληνίδων, Σύλλογος Φιλαρμονία, Ποδοσφαιρική ομάδα FC Hellas, Σύλλογος Γονέων Λυκείου Μονάχου, Σύλλογος αντισφαίρισης (τέννις) TC Philathlos, Σχολή Τέννις Theodosiadis, ενημερωτικό πορτάλ gr-news.de, Ελληνική Κοινότητα Κάρλσφελντ, Ελληνική Κοινότητα Haar, Beach Arena.

Ειδικός Τραπεζικός Λογαριασμός

DORYFOROS E.V. | PIRAEUS BANK

IBAN: DE84 5242 0600 8167 9673 35

VERWENDUNGSZWECK : AKTION 2022

V.i.S.d.P. Doryforos e.V. | Parkstr 17 | 80339 München

Konzeption & Design | G.E.V. Souli e.V.

Ο ΚΥΚΛΟΣ ΕΠΕΚΤΕΙΝΕΤΑΙ...

...και στα γερμανικά σχολεία. Δημιουργούνται νέα τμήματα όλων των βαθμίδων του γερμανικού εκπαιδευτικού συστήματος.

✓ GRUNDSCHULE

✓ MITTELSCHULE

✓ REALSCHULE

✓ GYMNASIUM

✓ FOS / BOS

✓ ZWEITER BILDUNGSWEG

ΑΓΓΛΙΚΑ

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΚΥΚΛΟΣ

ΕΓΓΡΑΦΕΙΤΕ ΤΩΡΑ!!!

089 / 55 82 05
www.cyclusonline.com

Sonnenstr. 21 / Herzog-Wilhelm-Str. 16, 80331 München